

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดภัย

Non Toxic Insect Control for Hairy Basil

รศ.ดร. สุวรินทร์ บำรุงสุข

นางสาว สุวิมล เชียงทอง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย

จากงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ฉบับนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

เลขทะเบียน 137727

วันเดือนปี 17 Oct. 2558

b. 1268.1192

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ชื่อโครงการ การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารเคมี

แหล่งเงินทุน งบประมาณเงินรายได้ คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ประจำปี งบประมาณพ.ศ.2557 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 100,000 บาท

ระยะเวลาทำวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2556 ถึง 30 กันยายน 2557

หัวหน้าโครงการวิจัย: รศ. ดร. สุวรินทร์ บำรุงสุข

ผู้ร่วมโครงการวิจัย: นางสาวสุวิมล เชียงทอง

นักศึกษาปริญญาโท

หน่วยงาน: สาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

การส่งแมงลักออกไปญี่ปุ่นและยุโรป มีปัญหาเกี่ยวกับสารพิษตกค้างและมีชิ้นส่วนของแมลงติดไป ตลอดจนถึงลินทรีซินเป็นอันตรายเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ไทยเสียโอกาสในการส่งออกผักไปต่างประเทศอย่างมาก และเกิดผลเสียต่อธุรกิจอาหารไทยในต่างแดน

ความเป็นพิษ ของอะบาเม็คติน ไพริพริน ปีโตรเลียมออยล์ และสารสกัดยาสูบ ต่อมวนปีกแก้วด้วยวิธี leaf dipping method พบว่า ค่าที่ 24 ชั่วโมงของ LC_{50} ของสารทดสอบมีค่าเพิ่มตามระยะเวลาเจริญเติบโตของแมลง ดังนั้นการป้องกันกำจัดมวนปีกแก้วในระยะแรกจะง่าย และใช้สารฆ่าแมลงในปริมาณที่น้อยลง

การศึกษาการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารพิษเพื่อควบคุมประชากรมวนปีกแก้ว หนอนห่อใบ และหนอนม้วนใบ พบว่าการใช้ *Bacillus thuringiensis* อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตรเป็น วิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันกำจัดหนอนห่อใบ และหนอนม้วนใบ คือรองลงมาเป็นวิธีการป้องกันแบบผสมผสาน (IPC) สำหรับวิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันกำจัดมวนปีกแก้ว เป็นวิธี IPC รองลงมาเป็นการใช้ petroleum oil ส่วนปริมาณผลผลิตที่เก็บได้มากที่สุดนั้นมาจากวิธีการใช้ *B. thuringiensis* อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตรรองลงมาเป็นวิธี IPC น้ำส้มควันไม้ และปีโตรเลียมออยล์

สำหรับการใช้กับผักกวางแถบสีสีน้ำเงิน สีดำสีขาว สีส้ม สีเหลืองเพื่อลดประชากรแมลงขนาดเล็กในพื้นที่ปลูกแมงลักพบว่าผักกวางสีที่ติดเพลี้ยไฟได้ดีที่สุดคือผักกวางสีส้มและ เหลือง ส่วนเหลืองสำหรับแมลงหวี่ขาวและสีน้ำเงิน ขาวและส้มสำหรับแมลงบั่ว

คำสำคัญ: ปีที กับผักกวางสี แมงลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

Project Title: Non Toxic Insect Control for Hairy Basil

Funding source: Revenue grant of Faculty of Agricultural Technology

Fiscal year: 2557

amount of grant:100,000 baht

Research duration: 1 Year (October 1, 2556-September 30, 2557)

Researchers: Suvarin Bumroongsook(Ph.D., Assoc.Prof)

Suwimon Chiangtong(a graduate student)

Affiliation: Plant Production Technology, Faculty of Agricultural Technology

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Abstract

Hairy basil to Japan and European countries, there are problems with pesticide and insect contamination on export vegetables as well as microbial contamination that may be harmful. These are the main factors make Thailand lost the opportunity to export vegetables to foreign countries which result in negative impact on Thai food business aboard.

Toxicity of abamectin, pyrethrin, petroleum oil and extracts of tobacco on lace bugs by leaf dipping method showed that the 24-hour LC_{50} of these compounds were added to the concentration along with the developmental stages of insects. Therefore, it is easier to control lace bug during the early stages with less amount of insecticides.

Non toxic insect pest control on hairy basil was carried out to control lace bugs, leafwebber and leaf roller. The results showed that the use of *Bacillus thuringiensis* var. kurstaki at the rate of 40 g/20 liters of water was the best way to prevent leaf webber and leaf roller, followed by the integrated pest control (IPC). The best method for lace bug control was IPC, followed by petroleum oil. The highest production of hairy basil was from the use of *B. thuringiensis* at the rate of 40 g/20 liters of water, followed by the IPC, wood vinegar and petroleum oil.

The usage of sticky color traps: blue, black, white, orange and yellow, to reduce small insect populations in growing areas of planted hairy basil and color of traps that fit best for thrips was orange and yellow; yellow sticky traps for white flies and blue, white or orange ones for gall midges.

Key words: Bt, sticky color trap, hairy basil

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จด้วยดีเนื่องจากทีมผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและตัวอย่างในแปลงทดลองจากนางสาวณัฐหทัย อยู่ประไพ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้ประจำปี 2557 ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สุวรินทร์ บำรุงสุข

29 กันยายน 2557

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	2
1.5 คำสำคัญของการวิจัย.....	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 แมลงศัตรูแมงลัก.....	6
2.2 การจัดการศัตรูพืช โดยวิธี ผสมผสาน (IPM).....	7
2.3 ปิโตรเลียมออยล์ (petroleum oil).....	9
2.4 ผลิตภัณฑ์ <i>Bacillus thuringiensis</i>	10
2.5 น้ำส้มควันไม้ (wood vinegar).....	10
2.6 นิโคติน (nicotine).....	11
2.7 สารสกัดจากสะเดา (neem extract).....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
3.1 การทดสอบความเป็นพิษของอะบาเม็คติน ไพรทริน ปิโตรเลียมออยล์ และ สารสกัดยาสูบต่อมวนปีกแก้ว.....	13
3.2 การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารพิษ.....	13
3.3 ประสิทธิภาพของแถบสีเพื่อดักจับแมลงในแปลงแมงลัก.....	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	15
4.1 การทดสอบความเป็นพิษของอะบาเม็คติน ไพริทริน ปีโตรเลียมออกไซด์ และสาร สกัดยาสูบ ต่อมวนปีกแก้ว.....	16
4.2 การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารพิษ.....	20
4.3 ประสิทธิภาพของแถบสีเพื่อดักจับแมลงในแปลงศัตรูแมงลัก.....	25
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	30
เอกสารอ้างอิง.....	33
ประวัตินักวิจัย.....	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ความเป็นพิษ (LC ₅₀) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของอะบาเม็คติน 1.8% w/vต่อมวนปีกแก้ว.....	17
4.2 ความเป็นพิษ (LC ₅₀) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของไพริทริน 25% w/vต่อมวนปีกแก้ว.....	17
4.3 ความเป็นพิษ (LC ₅₀) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของปีโตรเลียมออกไซด์ 83.9% w / vต่อมวนปีกแก้ว.....	19
4.4 ความเป็นพิษ (LC ₅₀) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของสารสกัดยาสูบต่อมวนปีกแก้ว.....	19
4.5 จำนวนมวนปีกแก้วที่ต้นแมงลักก่อนและหลังพ่นสารทดลองตามกรรมวิธีต่างๆ.....	21
4.6 จำนวนหนอนม้วนใบที่ต้นแมงลักก่อนและหลังพ่นสารทดลองตามกรรมวิธีต่างๆ.....	21
4.7 จำนวนหนอนห่อใบที่ต้นแมงลักก่อนและหลังพ่นสารทดลองตามกรรมวิธีต่างๆ.....	24
4.8 ปริมาณผลผลิตแมงลักจากแปลงทดลอง.....	25
4.9 ผลการนับแมลงทั้ง 3 ชนิดบนกับดักแถบสี 8 ครั้ง.....	28
4.10 ผลการนับแมลงทั้ง 3 ชนิดบนกับดักแถบสีทั้งหมด 8 ครั้ง.....	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แมงลัก (*Ocimum americanum*L.) เป็นพืชผักเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง ที่มีการส่งออกไปต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2549 การส่งใบแมงลักเฉพาะที่มีใบรับรองปลอดศัตรูพืช ทั้งยุโรปและเอเชีย ปริมาณ 28,475 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 836,445 บาท โดยมีการส่งไปสหภาพยุโรปมากที่สุด 18,444 กิโลกรัม รองลงมาเป็นภายใน ทวีปเอเชีย ปริมาณ 10,033 กิโลกรัม (พวงผกาและคณะ, 2550)

การส่งออกผักไทยไปญี่ปุ่นและยุโรป มีปัญหาและข้อจำกัดมากเกี่ยวกับสารพิษตกค้างและมีแมลงติดไปในผัก ตลอดจนจุลินทรีย์ปนเปื้อนที่อาจเป็นอันตราย เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ไทยเสียโอกาสในการส่งออกผักไปต่างประเทศอย่างมาก และเกิดผลกระทบต่อธุรกิจอาหารไทยในต่างแดน (พีรเดช, 2555) ปัญหาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชปนเปื้อนกำลังอยู่ในขั้นวิกฤต จากสถิติการแจ้งเตือนของสหภาพยุโรปที่พบว่าสินค้าผักผลไม้จากประเทศไทยปนเปื้อนสารเคมีเกินค่ามาตรฐานมากที่สุด ในขณะที่การส่งออกผักผลไม้ที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศผู้ส่งออกรายอื่น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นประเทศผู้นำเข้ารายอื่น และความปลอดภัยในผักมีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพเกษตรกรและผู้บริโภคคนไทย (มูลนิธิชีววิถี, 2554) กรมวิชาการเกษตรประกาศชะลอการส่งออกผัก 5 กลุ่ม 16 ชนิดด้วยไปสหภาพยุโรปเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 ซึ่งรวมถึงแมงลักด้วย ปัญหาการส่งออกผักผักมี 3 ประการคือ การปนเปื้อนจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในขั้นตอนการผลิต การปนเปื้อนจุลินทรีย์จากดิน มูลสัตว์ ปุ๋ยชีวภาพ สภาพแวดล้อมและจากผู้ปฏิบัติงานในระหว่างคัดเลือกและบรรจุ สุดท้ายเป็นการปนเปื้อนแมลง ต้องห้ามสำหรับประเทศคู่ค้า ได้แก่ แมลงวันหนอนขนอนใบ รองลงมาคือแมลงหัวขาวและเพลี้ยไฟ ดังนั้นจึงใช้การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานด้วยการใช้วิธีกล วิธีเขตกรรม (พูลสุข, 2537) ร่วมกับสารสกัดจากพืชสมุนไพรสลัดกับสารชีวภัณฑ์ จึงเป็นแนวทางหนึ่ง เพื่อให้ได้ผลผลิตปลอดสารพิษ โดยเน้นวิธีการป้องกันและควบคุมกระบวนการผลิต ให้ได้คุณภาพสินค้าปลอดภัยปลอดศัตรูพืช (กรมวิชาการเกษตร, 2550) และกระบวนการคัดบรรจุต้องมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี ในการส่งออกผักไปต่างประเทศ (กรมวิชาการเกษตร, 2552) จึงจำเป็นต้องประเมินสถานการณ์การใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของเกษตรกรและพืชตกค้างในแมงลัก วิธีการควบคุมศัตรูสำคัญของแมงลักแบบปลอดสารพิษ และการลดการปนเปื้อนของแมลงในขั้นตอนการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

คัดและบรรจุเพื่อพัฒนาวิธีการผลิตเมล็ดให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดของประเทศนำเข้าและ ขณะเดียวกันเป็นสินค้าที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคภายในประเทศด้วย

ประเทศไทยจัดเป็นหนึ่งในผู้ผลิตอาหารรายใหญ่ของโลก จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัว ตามมาตรฐานใหม่ๆ ที่ได้กำหนดขึ้น สำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการเพื่อการส่งออก จำเป็นเร่ง พัฒนาระบบการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP และ ยังต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้าที่ อาจมีมาตรการกีดกันทางการค้าในเรื่องคุณภาพสินค้าเกษตรที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่มีการ ปนเปื้อนสารพิษตกค้าง และขึ้นส่วนแมลงที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคในประเทศคู่ค้าของ ประเทศไทย จึงจำเป็นต้องเร่งหาวิธีการพัฒนาคุณภาพการผลิตเมล็ดให้เป็นไปตามมาตรฐาน ประเทศคู่ค้าเพื่อที่จะสามารถส่งเมล็ดออกไปยังตลาดโลกได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการส่งออกผักไปยังประเทศคู่ค้าโดยเฉพาะ สหภาพยุโรปในเรื่อง การปนเปื้อนสารเคมี และขึ้นส่วนแมลง โดยใช้ตัวอย่างผักเป็นเมล็ด
2. เพื่อผลิตเมล็ดให้ได้มาตรฐานการส่งออกและปลอดภัยต่อผู้บริโภคทั้งในและ ต่างประเทศ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การผลิตเมล็ดปลอดสารพิษใช้สารชีวภัณฑ์หรือสารสกัดจากพืช

1.4 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

เลือกแนวทางการผลิตเมล็ดแบบปลอดสารพิษเพื่อการส่งออกโดยวิธี biointensive pest control ด้วยสารกลุ่ม GRAS ตลอดจนสารชีวภัณฑ์และสารสกัดจากพืชที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและ ไม่มีสารพิษตกค้าง เพื่อแก้ปัญหาสารเคมีเกษตรปนเปื้อนในเมล็ดส่งออก

1.5 คำสำคัญของการวิจัย

มวนปีกแก้ว สารชีวภัณฑ์ เมล็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์ในการผลิตแผงล็กคุณภาพมาตรฐานการส่งออกและสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาฝักส่งออกไปยังประเทศสหภาพยุโรป
2. เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายและภาครัฐกิจใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาการปนเปื้อนสารเคมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แมงลัก (*Ocimum americanum*L.) เป็นพืชผักเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง ที่มีการส่งออกไปต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2549 การส่งไปแมงลักเฉพาะที่มีใบรับรองปลอดศัตรูพืช ทั้งยุโรปและเอเชีย ปริมาณ 28,475 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 836,445 บาท โดยมีการส่งไปสหภาพยุโรปมากที่สุด 18,444 กิโลกรัม รองลงมาเป็นภายใน ทวีปเอเชีย ปริมาณ 10,033 กิโลกรัม (พวงผกาและคณะ, 2550)

การส่งออกผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้งเดือน ม.ค.-ธ.ค. 2554 มีปริมาณ 1,407,103 ตัน มูลค่า 1,205.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 60.46% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2553 (สุธิดา, 2555) มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทุกปี ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ จีน ฮองกง ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป การส่งออกผักไปยังต่างประเทศโดยเฉพาะสหภาพยุโรปเกษตรกรต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับสารเคมีที่ใช้ ในการป้องกันกำจัดแมลงอย่างเข้มงวด เพราะหากว่ามีสารพิษต้องห้ามและแมลงศัตรูพืชกักกันเกินปริมาณที่กำหนดก็จะส่งกระทบการนำเข้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวเกษตรกรเองและรายได้ของประเทศสูญเสียรายได้จากการส่งพืชผักออกปีละ 738 ล้านบาท หรืออากรุนแรงถึงขั้นสูญเสียตลาดส่งออก (ประชาชาติธุรกิจ, 2554) ปี พ.ศ. 2552 ผักส่งออกของไทยไปสหภาพยุโรปเป็นเดือน สาร EPN 7 ครั้งปีต่อมาพบเป็นเดือน omethoate 9 ครั้ง dimethoate และ indoxacarb 6 ครั้ง และ carbofuran และ dicrotophos 5 ครั้ง ดังนั้นกรมวิชาการเกษตร ห้ามส่งออกผักหลังยุโรปตรวจพบสารฆ่าแมลงต้องห้ามตกค้างจนถึงขั้นให้ด่านนำเข้าทุกแห่ง ตรวจสอบสารฆ่าแมลงอันตรายร้ายแรง 22 ชนิดเช่น ฟลูดาโน ดันโจคริน แรนคอม อีพีเอ็น มีขายทั่วไป สารเหล่านี้ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปเลิกใช้แล้วการห้ามส่งออกพืชผักจำนวน 5 กลุ่ม รวมถึงแมงลัก โดยสมัครใจจากการประกาศของกรมวิชาการเกษตร ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 ได้เปลี่ยนเป็นตรวจเข้ม 100% เพื่อแก้ไขปัญหาสหภาพยุโรปเตรียมที่จะห้ามนำเข้าผักไทย เพราะมีการใช้สารเคมีที่ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปห้ามใช้ฐานข้อมูลของระบบเตือนภัยด้านอาหาร (Rapid Alert System for Food and Feed: RASFF) พบว่าปัญหาสารเคมีการเกษตรตกค้างในผักและผลไม้ของไทยที่ส่งมายัง สหภาพยุโรป ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากจำนวนการแจ้งเตือนในปี 2553 ได้เพิ่มสูงกว่าในปี 2552 เกือบ 3 เท่าตัว มากกว่าจำนวนการแจ้งเตือนของสหภาพยุโรปต่อประเทศตุรกี และประเทศไทยได้กลายเป็นแชมป์ผู้ส่งออกผักผลไม้ที่มีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชปนเปื้อนเกินค่ามาตรฐานของสหภาพยุโรปส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคและเกษตรกรและต่อเศรษฐกิจ

การส่งออกผักผลไม้ของไทยอีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศผู้นำเข้าอื่นๆ (มูลนิธิชีววิถี, เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า 2554) ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ซึ่งทางสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับกรณีที่พักไทยมีสารฆ่าแมลงต้องห้ามตกค้างเป็นอันดับแรก ขณะที่ให้ความสำคัญกับเชื้อ *Salmonella* spp. และ *E. coli* กับแมลงศัตรูพืชเป็นลำดับรองลงไปในการส่งออกพืชผักต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) และ พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 3) โดยเฉพาะพืชที่ต้องระบุในใบรับรองพิเศษ ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับไปกับพืช เพื่อแสดงว่าพืชที่ส่งออกไปนั้นปราศจากศัตรูพืชตามความต้องการของประเทศปลายทาง ก่อนการส่งพืชผักออกจากด่านตรวจพืชสุวรรณภูมิต้องมีการสุ่มตรวจเก็บตัวอย่างใบแมงลักเพื่อตรวจหาแมลงที่ระบุในใบรับรองพิเศษ เช่น หนอนชอนใบ และตัวอ่อนแมลงหัวขาวถ้าไม่พบแมลงจะออกใบรับรองสุขอนามัยและถ้าพบแมลงที่เป็นศัตรูพืชกักกันประเทศปลายทาง ให้คัดพืชชนิดนั้นออกทั้งหมดละออกใบรับรองสุขอนามัยให้กับพืชที่เหลืออยู่ (กรมวิชาการเกษตร, 2553)

แมงลัก *Ocimum americanum* L. วงศ์ Lamiaceae เป็นพืชล้มลุก ลำต้นขนาดเล็ก สูงประมาณ 30 – 120 เซนติเมตร ลำต้นแข็งแรงและตรง แตกกิ่งก้านสาขาเป็นจำนวนมาก กิ่งอ่อนเป็นเหลี่ยมตามข้อมีขนปกคลุม ใบเป็นใบเดี่ยว ลักษณะเป็นรูปไข่ ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นรอยยักเป็นฟันเลื่อย แผ่นใบสีเขียวและมีขนอ่อนปกคลุม (อุดมการณ์ และ ปารีชาติ, 2549; เสริมศิริและคณะ, 2542) แมลงศัตรูแมงลักมีการศึกษาน้อยมาก มีรายงานแมลงศัตรูที่สำคัญของโหระพาและกระเพราซึ่งเป็นพวกวงศ์กระเพราด้วยกันพบหนอนม้วนใบ หนอนชอนใบ หนอนกระทู้ผัก หนอนเจาะสมอฝ้าย เพลี้ยไฟ มวนปีกแก้วและเพลี้ยอ่อน (สุเทพ และ เตือนจิตต์, 2552) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงในแมงลักเป็นปัญหาหลักอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดสารเคมีปนเปื้อนในแมงลักส่งออกวิธีการป้องกันกำจัดแมลงในแมงลักแบบผสมผสานโดยการเลือกใช้สารสกัดจากพืช สะเดา ยาสูบ น้ำส้มควันไม้ สะคร้านและบีทีร่วมกันวิธีกลและวิธีเขตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการปนเปื้อนของสารเคมี สำหรับใบยาสูบ (*Nicotiana tabacum* L.) หรือต้นแก่สด 1 กก. ใช้ร่วมกับ ยาจุนปริมาณ ½ กก. บดละเอียดแช่น้ำ 2 ลิตร นาน 24 ชม. หรือต้ม 1 ชม. ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อที่ได้/น้ำ 60 ลิตรฉีดพ่นให้ทั่วทรงพุ่มทุก 3-5 วันมีสารนิโคติน สามารถ ป้องกัน เพลี้ยต่างๆ ไร รา ค้างหมัดผักค้างเจาะสมอ หนอนคืบกะหล่ำ หนอนเจาะยอดใบต้นและดอก หนอนม้วนใบ และไล่แมลง (Lal and Verma, 2006) ส่วนน้ำส้มควันไม้ได้มาจากการเผาถ่านไม้ในสภาพเผาถ่านไม้ไผ่ในสภาพ airless condition ของเหลวมีสภาพความเป็นกรดสูง หลังทิ้งไว้ 90 วัน จะแยกเป็น 3 ชั้น โดยชั้นบนสุดจะเป็นน้ำมันใส (light oil) ชั้นกลางเป็นสีเหลืองใส สีชา คือน้ำส้มควันไม้ ชั้นล่างสุดเป็นของเหลวข้นสีดำ หรือสีน้ำมันดิน สารประกอบน้ำส้มควันไม้เมื่อทำปฏิกิริยากับ

ออกซิเจน จะเปลี่ยนเป็นสารประกอบใหม่ เช่น ฟอร์มาดีไฮด์ ไม่ทำปฏิกิริยากับฟีนอลเปลี่ยนเป็น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

น้ำมันดิน น้ำส้มควันไม้ที่บริสุทธิ์ต้องมีน้ำมันดินไม่เกิน 1 % น้ำส้มควันไม้ที่จัดจะมีลักษณะใส สี
 ขาว หรือน้ำตาลแดง(ประทีป, 2551) มีการนำมาใช้ไล่และควบคุมแมลงในสวน(Garden Guide,
 2011) และทำให้ผักมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น18-20%(Mu *et al.*, 2006) สำหรับสะคร้าน(*Piper
 pedicellatum* Opiz)เป็นไม้เถาขนาดเล็ก พบขึ้นทั่วตามป่าดงดิบ มีฤทธิ์เป็นยาขับลม เกษตรกรแถบ
 ภาคเหนือนำมาใช้ในการป้องกันกำจัดแมลงในแปลงผักส่วนสะคร้าน(*Piper pedicellatum* Opiz)
 การควบคุมแมลงศัตรูแมงลักในแปลงก่อนการเก็บเกี่ยวไม่สามารถกำจัดแมลงเป้าหมายได้ 100%
 ดังนั้นขั้นตอนการคัดกรองเพื่อเอาชิ้นส่วนแมลงปนเปื้อนออกจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง
 ผู้ประกอบการจำเป็นต้องฝึกผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจและอาศัยคู่มือชนิดแมลงและการ
 เข้าทำลายประกอบการทำงาน ตลอดจนการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานแมงลักและผักส่งออกไปยังสหภาพยุโรป(กระทรวงเกษตรและ
 สหกรณ์, 2553)

2.1 แมลงศัตรูแมงลัก

แมลงศัตรูแมงลักมีการศึกษาน้อยมาก มีรายงานแมลงศัตรูที่สำคัญของโหระพาและกระ
 เพราซึ่งเป็นพวกวงศ์กระเพราด้วยกันพบหนอนม้วนใบ หนอนชอนใบ หนอนกระทู้ผัก หนอน
 เจาะสมอฝ้าย เพลี้ยไฟ มวนปีกแก้วและเพลี้ยอ่อน (สุเทพ และเดือนจิตต์, 2552)

เดือนจิตต์และคณะ(2547) ได้สำรวจชนิดและปริมาณแมลงศัตรูกระเพราและ โหระพาพบ
 แมลงศัตรูสำคัญ 7 ชนิดคือหนอนม้วนใบ (*Ophanostrigma abruptalis*(Walker)) หนอนชอนใบ
 (*Liriomyza* sp.) หนอนกระทู้ผัก (*Spodoptera litula*(Fabricius)) หนอนเจาะสมอฝ้าย (*Helicoverpa
 armigera*(Hubner)) เพลี้ยไฟ (*Doreadothrips* sp.) และมวนปีกแก้ว (*Monanthia globulifera*Walker)
 นอกจากนี้ยังพบเพลี้ยอ่อนยังไม่ทราบชื่อวิทยาศาสตร์

ผีเสื้อหนอนทอใบ *Syngamia abruptalis* (Walker) เป็นศัตรูสำคัญของโหระพา (*Ocimum
 basilicum* Linn.) หนอนของแมลงชนิดนี้กัดกินใบอ่อนใบแก่ยอดอ่อนและช่อดอกของโหระพา
 ลักษณะการทำลายของหนอนจะขั้วเส้นใยออกมายึดขอบใบทางด้านบนทั้งสองข้างให้ติดกันและ
 อาศัยอยู่ภายในโดยกินคลอโรฟิลล์ที่ผิวใบบางครั้งหนอนจะกินยอดอ่อนบริเวณส่วนปลายสุด และ
 นำใบที่อยู่บริเวณรอบๆยอดอ่อนมาห่อรวมกันด้วยเส้นใยและหนอนกัดกินผิวใบอยู่ภายในใบที่ห่อ
 นอกจากหนอนกินใบและยอดอ่อนแล้วพบว่าหนอนทำลายดอกช่อโดยกัดกินดอกย่อยและก้านช่อ
 ดอกพร้อมทั้งขั้วเส้นใยออกมานำช่อดอกมารวมกันจากการศึกษาพบว่าใบที่หนอนห่อแต่ละใบแต่
 ละยอดอ่อนจะมีหนอนเพียง 1 ตัวเท่านั้นขณะที่ดอกช่อจะมีจำนวนหนอนหลายตัว/ช่อดอกใน
 ธรรมชาติพบว่าพืชอาหารของแมลงชนิดนี้มี 10 ชนิดได้แก่โหระพา (*Ocimum basilicum* Linn.)

กระเพราแดงและกระเพราขาว (*O. sanctum* Linn.) แมงลัก (*O. americanum* Linn.) ยี่ห่วยหรือโหระพา
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่อนุญาตให้เผยแพร่ขึ้นด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ข้าง สระแหม่น หญ้าหนวดแมว แมงลักกา (*Hyptissuaveolens*Poit.) ฤๅษีผสม หูเสือ และงาจี้ม้วน (แสน, 2533) ซึ่งพืชทั้ง 10 ชนิดอยู่ในวงศ์ Lamiaceae

มวนร่าแหโหระพา(*Monanthis globulifera* Walker)เป็นศัตรูสำคัญของพืชในตระกูล *Ocimum* ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ตัวอ่อนมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มทางด้านบนของใบ การทำลายของแมลงชนิดนี้ทำให้ผิวใบทางด้านบนเกิดเป็นจุดสีขาวจำนวนมาก พร้อมทั้งมีสิ่งขับถ่ายเป็นของเหลวสีดำมองเห็นเป็นจุดเล็กๆ ใบที่ถูกรบกวนขอบใบจะม้วนขึ้นทางด้านบนเมื่อไม่มีการควบคุมปล่อยให้แมลงทำลายต่อไป ใบจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลและร่วงจากต้น นอกจากนี้พบว่า การวางไข่ของแมลงบริเวณใกล้ปลายกิ่งจะเป็นสาเหตุทำให้ยอดอ่อนของพืชเหี่ยว เนื่องจากกลุ่มไข่ที่แมลงวางเป็นตัวกีดขวางการเคลื่อนย้ายน้ำและอาหารภายในลำต้น และพบว่า มีพืช 10 ชนิดที่เป็นพืชอาหารของแมลงชนิดนี้ ได้แก่ โหระพากะเพราแดงและกะเพราขาวแมงลักยี่ห่วยหรือโหระพาข้างหญ้าหนวดแมวหรือพยับเมฆสระแหม่นฤๅษีผสมและงาจี้ม้วน (แสน, 2532) Dhiman and Bhardwaj (2010) รายงานว่า *M.globulifera* เป็นแมลงที่ทำความเสียหายพืชสกุล Lamiaceae ชนิดนี้ การทำลายของแมลงชนิดนี้ใช้เวลาตั้งแต่เมษายน-ตุลาคม การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศมีผลต่อเพิ่มจำนวนประชากรของ *M. globulifera* และปัญหานี้จะส่งผลกระทบต่อพืชเป็นเวลานานซึ่งจะส่งผลให้พืชเกิดการเสียหายมาก

Ahmad and Tan (2010) รายงานว่า หญ้าหนวดแมว (*Orthosiphon stamineus* Benthams) พืชสมุนไพรในสกุลกะเพรา ใช้ในการทำชาสมุนไพรที่รู้จักกันในหลายประเทศรวมทั้งมาเลเซีย นับตั้งแต่ก่อตั้งขึ้นเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นสมุนไพรที่มีปัญหาของแมลงที่ค่อนข้างร้ายแรง พบระบาดอย่างหนักจากมวนปีกแก้ว *Cochlochila bullita* Stål (Heteroptera: Tingidae) นี้เป็นครั้งแรกที่บันทึกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศมาเลเซีย โดยเจาะและดูดน้ำเลี้ยงในใบอ่อน และยอดอ่อนของพืชทำให้ใบเหี่ยว ม้วนและแห้ง รูปแบบการระบาดและความอยู่รอดของ *C. bullita* นี้มีศักยภาพที่จะร้ายแรงเป็นแมลงศัตรูพืชของพืชสมุนไพรนี้

2.2 การจัดการศัตรูพืชโดยวิธี ผสมผสาน (IPM)

ปัจจุบันการทำเกษตรกรรมมีแนวโน้มการใช้สารปราบศัตรูพืชเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยเกษตรกรหลายประเทศทั่วโลกนิยมใช้สารฆ่าแมลงเป็นหลักในการป้องกันการเข้าทำลายของแมลง และควบคุมการเจริญเติบโตของพืชให้เป็นปกติทำให้ผลตอบแทนสูงขึ้นแต่ผลของการใช้สารเคมีในปริมาณมากและไม่เหมาะสมก่อให้เกิดปัญหาตามมาเช่นการตกค้างของสารเคมีและสารฆ่าแมลงในสิ่งแวดล้อมดินน้ำอากาศรวมถึงในอาหารที่บริโภค (Chang-Fen *et al.*, 2008) สถานการณ์การส่งออกไปยังต่างประเทศ หรือ 4 - 5 ปีที่ผ่านมา ประสบปัญหาปริมาณสารเคมีปนเปื้อนเกินมาตรฐานที่กำหนดของประเทศในสหภาพยุโรป ข้อมูลการเตือนภัยทางด้านอาหาร (Rapid Alert System for Food and Feed) ระบุสารตกค้างในผักผลไม้จากประเทศไทยเพิ่มแบบก้าวกระโดด และจำนวนการแจ้งเตือนสารปราบศัตรูพืชปี 2553 ที่ประเทศไทยเป็นลำดับแรกที่พบสารเคมีปราบ

ศัตรูพืชเกินค่ามาตรฐาน มีสารที่พบมากที่สุดคือ omethoate รองลงมาเป็น dimethoate, indoxacarb, เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

carbofuran) และ dicotophos และในปี 2522 ตรวจพบสาร EPN ที่ไม่มีการอนุญาตให้ใช้ในสหภาพยุโรป ซึ่งแสดงถึงปัญหาการใช้และการควบคุมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพทำให้กรมวิชาการเกษตรต้องใช้มาตรการระงับการส่งออกพืชผัก 16 ชนิด ซึ่งมีเมงลัก รวมอยู่ด้วยไปยังประเทศสหภาพยุโรป และต่อมาได้มีการเปลี่ยนเป็นมาตรการตรวจสอบคุณภาพผัก 100% (มูลนิธิชีววิถี, 2011) ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเมงลักพบปัญหาด้านแมลงเข้าทำลายมากกว่า โรคพืช ซึ่งเกษตรกรมีการใช้สารเคมีในการควบคุมมวนปีกแก้ว เพลี้ยไฟ หนอนม้วนใบ หนอนกระทู้ผัก หนอนใยผัก และแมลงหิวข้าว อาจเป็นผลทำให้เกิดสารตกค้างในเมงลักได้ ดังนั้นควรปลูกเมงลักด้วยเกษตรที่ดี (good agricultural practice) มีการใช้วิธีอื่นร่วมแทนการใช้สารเคมีเท่านั้น หรือมีการเลือกใช้สารสกัดจากพืชหรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ

การจัดการศัตรูพืชโดยวิธี ผสมผสาน (IPM) หมายถึง การเลือกวิธีควบคุมศัตรูพืชที่มีอยู่อย่างรอบคอบ แล้วนำมาผสมผสานกัน อย่างเหมาะสม ในการลดปริมาณศัตรูพืช และคงไว้ ซึ่งระดับการใช้สารกำจัดศัตรูพืช และลดหรือหลีกเลี่ยง อันตรายที่อาจเกิดกับมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม IPM เน้นการปลูกพืชให้แข็งแรง ให้มีการกระทำที่ อาจ ครอบคลุมระบบนิเวศเกษตรน้อยที่สุด และสนับสนุนกลไกการใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมศัตรูพืช เป็นการ ระบบการจัดการศัตรูพืชที่รวม เอา เทคนิคในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชตั้งแต่ 2 วิธี มาใช้ร่วมกัน โดยระบบการจัตุวรรจะเกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงประชากรของศัตรูพืชกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเทคนิคและวิธีการที่ เหมาะสมมาผสมผสานเพื่อลดระดับปริมาณศัตรูพืชให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายทาง เศรษฐกิจ (FAO, 1968) คำจำกัดความของ IPM อีก 3 ประการ นอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว คือ : การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน คือ การใช้วิธีการแบบยั่งยืนเพื่อจัดการกับศัตรูพืช โดยการรวมวิธี ทางชีววิทยา ทางเขตกรรม ทางกายภาพ และ การใช้สารเคมีอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเสี่ยง น้อยที่สุดทั้งในด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน คือ ระบบการจัดการศัตรูพืช พิจารณาในแง่เศรษฐกิจ และสังคมของระบบเกษตรกรรม สิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้อง และการเปลี่ยนแปลงประชากรศัตรูพืช โดยการใช้เทคนิคที่เหมาะสมและเข้ากันได้มากที่สุด ในการควบคุมประชากรศัตรูพืชให้อยู่ต่ำกว่าปริมาณระดับเศรษฐกิจ การจัดการศัตรูพืชโดย วิธีผสมผสาน คือ การใช้เหตุผลอันควรทางด้านเศรษฐกิจและวิธี การแบบยั่งยืนของระบบการ จัดการ พืช ซึ่งประกอบไปด้วยวิธีการทางเขตกรรม ชีวภาพ พันธุศาสตร์ กลวิธี และสารเคมี โดยมุ่ง ที่จะเพิ่มผลผลิตให้สูงสุดและในขณะเดียวกันก็ คงไว้ซึ่งความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ประวัติโดย ย่อเกี่ยวกับแนวคิดของ IPM เริ่มมาจากการควบคุมศัตรูพืช (Ehler, 2006)

แนวคิดในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเริ่มเปลี่ยน โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ ต้องการลดการพึ่งพาสารเคมี ราคาสารปราบศัตรูพืชก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความกังวลของผู้บริโภค ต่อสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร การเกิดแมลงดื้อทานต่อสารเคมีและการเกิดแมลงศัตรู ชนิดใหม่ขึ้นมา ซึ่งทำให้เกิดความต้องการเครื่องมือและเทคนิคมีความหลากหลายในการควบคุม ศัตรูพืช ทำให้เกิดแนวคิดเรื่อง Biologically Based Technologies for Pest Control ซึ่งมีหลักการเรื่อง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ความเข้าใจชีววิทยาของแมลงศัตรูพืช และวิธีที่นำมาใช้มีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมถึง การป้องกันกำจัดแบบชีววิธี การใช้จุลินทรีย์ สารที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแมลง การจัดการระบบการผสมพันธุ์ของแมลง และพันธุ์พืชต้านทาน นอกจากนี้วิธีการปรับปรุงพันธุ์ พันธุวิศวกรรม ไปจนถึงการปลูกถ่ายเชื้อราที่ทำให้เกิดโรคใบพืชรังวิธีเหล่านี้เป็นทางเลือกทางหนึ่งเพื่อลดการใช้สารเคมี (U.S. Congress, 1995)

2.3 ปิโตรเลียมออยล์ (petroleum oil)

น้ำมันปิโตรเลียมเป็นสารกำจัดศัตรูพืชที่เก่าแก่ที่สุดและปลอดภัยที่สุดในการใช้งานในปัจจุบันถือว่าเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าสารกำจัดศัตรูพืชสังเคราะห์ชนิดอื่น และเป็นส่วนสำคัญในการกำจัดศัตรูพืชแบบบูรณาการสำหรับพืชผลทางการเกษตรทั่วโลก มีประสิทธิภาพไม่เป็นพิษกับสัตว์ที่มีกระดูกสันหลัง (Najar-Rodriguez *et al.*, 2008) ส่วนใหญ่ควบคุมแมลงศัตรูพืชประเภทปากดูด เช่น เพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยอ่อนบางชนิดได้ดี ซึ่งแมลงประเภทที่กล่าวมาทำลายได้ยากด้วยสารเคมี เพราะมีไขมันเคลือบตัวไว้ทำให้สารเคมีดูดซึมได้ยาก (Stadler and Buteler, 2009) ซึ่งกลไกการป้องกันกำจัดศัตรูพืชของน้ำมันปิโตรเลียมจะไปเคลือบและอุดรูหายใจของแมลง ป้องกันการแลกเปลี่ยนก๊าซออกซิเจนของแมลง ทำลายกระบวนการทางสรีระของแมลงทำลายไข่และตัวอ่อนของแมลงรวมทั้งป้องกันการวางไข่และการกินอาหารของแมลงและไร และยังทำหน้าที่ไล่แมลง (Beattie, 2005) การศึกษาอย่างต่อเนื่องในประสิทธิภาพและคุณสมบัติของน้ำมันปิโตรเลียมในช่วงที่ผ่านมาค่อนข้างเป็นพิษกับพืช มีการพัฒนาปรับแก้ไขเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์สมัยใหม่มีประสิทธิภาพเป็นสารฆ่าแมลงที่เป็นพิษต่อพืชต่ำ เมื่อมีการใช้น้ำมันปิโตรเลียมกินขนาดแมลงขนาดเล็กจะตายอย่างรวดเร็วส่วนแมลงขนาดใหญ่ยังทนต่อความเป็นพิษของน้ำมันเมื่อเทียบกับสารฆ่าแมลงสังเคราะห์อื่นๆ น้ำมันไม่เป็นพิษเฉพาะเจาะจงกับแมลงชนิดใดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติทางกายภาพ ทางเคมี การพัฒนาสรีรวิทยาและลักษณะพฤติกรรมของแมลงเป้าหมาย ทฤษฎีส่วนใหญ่เกี่ยวกับการออกฤทธิ์ของน้ำมันซึ่งนำไปใช้กับ ไข่หรือรูปแบบการเคลื่อนที่ แทรกแซงความสมดุลของน้ำใน ไข่สลายเปลือกนอกของไข่ การปิดกั้นรูหายใจ การแทรกแซงการทำงานของเอนไซม์หรือฮอร์โมน เจาะเนื้อเยื่อของเหลว ทำลายโครงสร้างเนื้อเยื่อ งานวิจัยเกี่ยวกับกลไกการทำงานของน้ำมันปิโตรเลียมในช่วงเวลานี้มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีปิโตรเลียมเช่นเดียวกับการศึกษา และทดสอบทางวิทยาศาสตร์ สามารถรับรู้ถึงศักยภาพเมื่อใช้และขยายขอบเขตการใช้งานกับแมลงหลากหลายชนิดปัจจัยหลักที่ควบคุมเส้นทางและรูปแบบของน้ำมันที่เข้ามาในตัวแมลงและผลของน้ำมันปิโตรเลียมกับความหลากหลายของแมลงและพืช (Stadler and Buteler, 2009) Helmy *et al.*, (2012) รายงานว่าปัจจุบัน สารฆ่าแมลงประเภทเคมีสังเคราะห์ได้กลายเป็นวิธีการที่ไม่ปลอดภัยในการควบคุมศัตรูพืช เป็นสาเหตุของมลพิษทางสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดโรคเรื้อรังกับมนุษย์และเป็นอันตรายมากที่สุดกับสิ่งมีชีวิต ซึ่งเป็นเหตุผลที่การใช้สารเคมีเหล่านี้ลดลงทั่วทุกมุม โลกและมนุษย์ยังพบว่าทางเลือกใช้ ปิโตรเลียมออยล์เป็น

เอกสารนี้เป็นทางเลือกหนึ่งในวิธีการที่ปลอดภัยที่สุดในการควบคุมศัตรูพืช โดยเฉพาะแมลงและเพลี้ยแป้ง โยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

2.4 ผลึกภัณฑ์ *Bacillus thuringiensis*

Bacillus thuringiensis เป็นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กที่พบได้ทั่วไปในธรรมชาติในดินน้ำเศษวัสดุทางการเกษตรต่างๆจากการศึกษาสามารถจำแนกชนิดของจุลินทรีย์เป็นกลุ่มย่อยๆได้มากมายแต่ที่จะนำมาถ่วงนี้เป็นเพียงกลุ่มเดียวคือแบคทีเรีย *Bacillus thuringiensis* (Bt หรือ บีที) เป็นแบคทีเรียแกรมบวก สร้างเซลล์รูปแท่งต่อเป็นสายลูกโซ่ สร้างสปอร์และผลึกโปรตีนรูปปิรามิด รูปกลม รูปลูกบาศก์ ฯลฯ (Eswarapriya *et al.*, 2010) ผลึกโปรตีนนี้เมื่อแมลงจะต้องกิน Bt เข้าไปและจะมีประสิทธิภาพเฉพาะกับตัวอ่อนหรือวัยหนอนของแมลงยกเว้นบางสายพันธุ์ของ Bt ที่ทำลายได้ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของด้วงปีกแข็งบางชนิดสารพิษที่แมลงกินเข้าไปอยู่ในรูปของ protoxin (ยังไม่เป็นพิษ) เมื่อเข้าไปอยู่ที่กระเพาะซึ่งมีน้ำย่อยที่มีความเป็นด่างค่อนข้างสูงทำให้เกิดขบวนการย่อย protoxin โดยน้ำย่อย (proteolytic) ออกมาเป็นสารพิษที่แท้จริง (active toxin) สารพิษนี้จะไปอยู่ที่ผนังเซลล์ของกระเพาะและทำลายผนังเซลล์ให้เป็นแผลน้ำย่อยที่มีฤทธิ์เป็นด่างจะเข้าไปตามรอยแผลไปอยู่ที่ช่องว่างภายในลำตัว (hemocoel) ของแมลงทำให้แมลงเกิดอาการชะงักหยุดกินอาหารสปอร์ที่แมลงกินเข้าไปจะไปขยายพันธุ์อยู่ที่ลำไส้และบางส่วนก็จะเข้าไปตามรอยแผลไปแบ่งตัวอยู่ตามเนื้อเยื่อต่างๆในตัวของแมลงซึ่งเป็นสาเหตุของ septicemia ในที่สุดแมลงจะตาย (อัจฉรา, 2544) ปัจจุบันแมลงได้มีการพัฒนาสร้างควมต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็วและหลายชนิด จึงเป็นการยากต่อการป้องกันกำจัดด้วยการใช้สารฆ่าแมลงฉีดพ่นเป็นประจำเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงต้องใช้หลายๆวิธีสามารถลดการระบาดของแมลง ปัจจุบันการจัดการแมลงศัตรูพืชมีการใช้วิธีการทางชีววิธีเช่นการใช้แบคทีเรีย บีที ไวรัส เชื้อรา หรือไส้เดือนฝอย กำจัดแมลง แมลงห้ำ แมลงเบียนเป็นต้น เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดแมลง การนำแบคทีเรีย บีที มาใช้กับแปลงปลูกผักจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการช่วยลดปัญหาการรบกวนของสารเคมีบนพืชผักและการใช้แบคทีเรีย บีที ซึ่งเป็นจุลินทรีย์ที่มีความเฉพาะเจาะจงต่อศัตรูพืชจะเป็นการช่วยอนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติได้เป็นอย่างดีดังนั้นในการนำแบคทีเรีย บีที มาใช้จำเป็นต้องเข้าใจคุณสมบัติของเชื้อ บีที เพื่อที่จะนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุดและพวงผกาและคณะ (2553) รายงานว่า *Bacillus thuringiensis* (Bactospeine F.C.) สามารถควบคุมผีเสื้อหนอนทอใบโพทะเล *Syngamia abruptalis* Walker บนใบสาระแหน่ ได้ปานกลางและไม่ก่อให้เกิดความเป็นพิษกับต้นและใบของสาระแหน่

2.5 น้ำส้มควันไม้ (wood vinegar)

น้ำส้มควันไม้ได้มาจากการเผาถ่านไม้ในสภาพเผาถ่านไม้ไร้ในสภาพ airless condition ของเหลวมีสภาพความเป็นกรดสูง หลังทิ้งไว้ 90 วัน จะแยกเป็น 3 ชั้น โดยชั้นบนสุดจะเป็นน้ำมันใส (Light oil) ชั้นกลางเป็นสีเหลืองใส สีชา คือน้ำส้มควันไม้ ชั้นล่างสุดเป็นของเหลวข้นสีดำ หรือสีน้ำตาลดิน สารประกอบน้ำส้มควันไม้เมื่อทำปฏิกิริยากับออกซิเจน จะเปลี่ยนเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตามต้องมีน้ำมันดินไม่เกิน 5% น้ำส้มควันไม้ที่ดีจะมีลักษณะใส สีชา หรือสีน้ำตาลแดง

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

(ประทีป, 2551) มีการนำมาใช้ไล่และควบคุมแมลงในสวน และทำให้ผักมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น 18-20%(Mu *et al.*, 2006)

2.6 นิโคติน (nicotine)

นิโคตินเป็นสารสกัดที่ได้จากใบยาสูบ(*Nicotiana tabacum* L.) เป็นสารแอลคาลอยด์ที่สกัดได้จากพืชในวงศ์ Solanacea โดยเฉพาะในกลุ่มยาสูบสกุล *Nicotiana* มีสูตรเคมีคือ $C_{10}H_{14}N_2$ ชื่อทางเคมี คือ (S)-3-(1-methyl-2-pyrrolidiny)-pyridine (สุภาณี, 2541) ปริมาณนิโคตินในใบยาสูบแต่ละชนิดมีตั้งแต่ 0.5-12.0% การใช้นิโคตินเป็นสารกำจัดแมลงเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2233 โดยเริ่มจากการใช้น้ำคั้นจากใบยาสูบมาควบคุมมวนปีกแก้วบนต้นแพร์ที่ประเทศฝรั่งเศส ผลิตภัณฑ์ที่มีนิโคตินซัลเฟต 40% เป็นสารที่นิยมใช้กับพืชสวนและมีสารออกฤทธิ์ คือ นิโคตินซัลเฟต 40% แต่การนำนิโคตินมาใช้เพื่อป้องกันและกำจัดแมลงลดลงเนื่องจากการขยายตัวของสารกำจัดแมลงออร์กาโนฟอสเฟตและเนื่องจากความเป็นพิษของนิโคติน ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าสารสกัดจากใบยาสูบมีคุณสมบัติในการควบคุมแมลงศัตรูพืชได้ นิโคตินมีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงสูงกว่าดีดีทีเมื่อใช้ในขนาดความเข้มข้นเท่ากันนิโคตินฆ่าแมลงโดยทำให้แมลงเป็นอัมพาตและตายในที่สุด ออกฤทธิ์เป็นแบบสัมผัสตายมีประสิทธิภาพในการฆ่าไข่แมลง ใช้ควบคุมแมลงปากดูด เช่น เพลี้ยอ่อนและเพลี้ยหอย ใบยาสูบ(*Nicotiana tabacum* L.) หรือต้นแก่สด 1 กก. ใช้ร่วมกับ ยาฉุน ปริมาณ ½ กก. บดละเอียดแช่น้ำ 2 ลิตร นาน 24 ชม. หรือคั้น 1 ชม. ได้หัวเชื้อ อัตราใช้ หัวเชื้อที่ได้/น้ำ 60 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทรงพุ่มทุก 3-5 วันมีสารนิโคติน สามารถ ป้องกัน เพลี้ยต่างๆ ไร รา ค้างหมัดผัก ค้างเขาสมอ หนอนกึ่งกะหล่ำ หนอนเจาะยอดใบต้นและดอก หนอนม้วนใบ และไล่แมลง(Lal and Verma, 2006)

2.7 สารสกัดจากสะเดา (neem extract)

สะเดาเป็นพืชวงศ์ Meliaceae ถิ่นเดิมอยู่ที่ประเทศอินเดีย สะเดาในประเทศไทยมีอยู่ 2 พันธุ์ คือ สะเดาพันธุ์ไทย (*Azadirachta indica* Var. *siamensis*) ขนาดใบใหญ่หนา ก้าน ช่อดอก กลีบ และผลอาจขนาดโตกว่าและสะเดาพันธุ์อินเดีย (*Azadirachta indica*) ลำต้นเรียกว่าสะเดาพันธุ์ไทยสารออกฤทธิ์กำจัดแมลงจะมีมากในเมล็ดสะเดา สารสกัดจากสะเดาสามารถใช้ทดแทนสารเคมีสังเคราะห์เพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืชบางชนิดได้หรือใช้สลับกับสารเคมีกำจัดแมลงเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี การสกัดสารจากเมล็ดสะเดาสามารถสกัดโดยใช้น้ำและแช่ค้างคืนแล้วนำสารสกัดไปฉีดพ่นกำจัดแมลงได้ ส่วนน้ำมันสะเดาใช้ผสมกับน้ำและใส่สาร emulsifier เพื่อใช้ป้องกันเพลี้ยจักจั่น ซึ่งสารสกัดที่ได้ส่วนใหญ่เป็นสาร azadirachtin ซึ่งส่งผลกระทบต่อแมลงระยะลอกคราบ เพราะปริมาณฮอร์โมนสร้างได้น้อยลงทำให้ฮอร์โมนที่ใช้ในการลอกคราบมีปริมาณน้อยลงด้วยซึ่งแมลงไม่สามารถลอกคราบได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้มีผลทำให้เม็ดโลหิตเปลี่ยนแปลงและปริมาณโปรตีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดย วารสารวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ชาติแรกดิน มีค่า (LD₅₀) ทางปากในหนูขาวมากกว่า 5,000 mg/kg ทางผิวหนังกระดุกมากกว่า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นที่ผิดแต่แปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

2,000 mg/kg รติยา และคณะ (2003) รายงานว่าสาร azadirachtin เป็นองค์ประกอบหลักในเมล็ด สะเดาที่สกัดด้วยเมธานอล ออกฤทธิ์ยับยั้งการกินหรือการเจริญเติบโตของแมลง ในการยับยั้งการกิน ของหนอนใยผักและทำให้หนอนใยผักตาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 การทดสอบความเป็นพิษของอะบาเม็คติน ไพริทริน ปีโตรเลียมออยล์ และ สารสกัดยาสูบ ต่อ มวนปีกแก้ว

การเลี้ยงแมลงเก็บตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของมวนปีกแก้วจากแปลงแมงลักของคณะเทคโนโลยีการเกษตรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในช่วงเดือนสิงหาคม-ธันวาคม 2555 เลี้ยงบนต้นกล้าแมงลักในกล่องพลาสติกเพื่อขยายจำนวนสำหรับการทดสอบ ให้ได้ตัวอ่อนวัย 1-5 และตัวเต็มวัยของมวนปีกแก้ว

แผนการทดลองแบบ completely randomized design (CRD) การทดสอบความเป็นพิษโดยวิธี leaf dipping method ตามวิธีของ (Anonymous, 1990; Tabashnik et al. 1991) โดยใช้ยอดอ่อนแมงลักที่มีใบประมาณ 5 ใบ ใบมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 ± 0.5 เซนติเมตร จุ่มลงสารทดสอบ (abamectin 1.8% w/v, pyrethrins 25% w/v, ปีโตรเลียมออยล์ 83.9% w/v, ยาสูบ 500 กรัมแช่น้ำปริมาตร 2 ลิตรเป็นเวลา 1 สัปดาห์ และ สะเดา 0.1% w/v) โดยเขย่าสารทดสอบตลอดเวลาเพื่อไม่ให้เกิดการตกตะกอน นาน 10-15 วินาที นำใบแมงลักออกจากสารทดสอบ ให้สารละลายไหลออกจากใบให้หมด และตากให้แห้งเป็นเวลา 2 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำไปวางลงไว้ในจานเพาะเชื้อ ใช้ฟูกันเชื่อมวนปีกแก้วลงไปบนใบแมงลักจำนวน 10 ตัว/ชำ บันทึกการตายของตัวอ่อนและ ตัวเต็มวัย เป็นเวลา 72 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณความเข้มข้นเฉลี่ยตาย (LC_{50}) ด้วยโปรแกรม SPSS version 16 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละวิธี โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนและเปรียบเทียบความแตกต่างด้วย DMRT

3.2 การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารพิษ

โดยเลือกใช้ Bt สารสกัดยาสูบ petroleum oil น้ำส้มควันไม้ หรือวิธี IPC ในการควบคุมแมลงศัตรูแมงลักเริ่มจากการเตรียมดินเพื่อเพาะกล้าแมงลัก โดยการพรวนดินลึก 30-40 เซนติเมตร ตากดินไว้ 1-2 อาทิตย์ ใส่ปุ๋ยมูลขาวในอัตรา 150 กิโลกรัม/ไร่ ใส่ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอก อัตรา 2,000 กิโลกรัม/ไร่ ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กิโลกรัม/ไร่ ผสมให้ทั่วแล้วยกแปลงให้สูงประมาณ 30 เซนติเมตร เตรียมแปลงขนาด 2 x 4 เมตร หว่านเมล็ดแมงลักแล้วรดน้ำให้ชุ่มขึ้นมาก่อนนำไปปลูกลงดิน ต้องตัดยอดทิ้งก่อน หรือทำการตัดแต่งรากเพื่อให้แมงลักจะเจริญงอกงาม ระยะระหว่างต้นและระหว่างแถว 40 เซนติเมตร ทำการควบคุมแมลงศัตรูแมงลัก แผนการทดลองเป็นแบบ completely randomized block design (RCBD) 5 กรรมวิธี 10 ซ้ำ 2 ฤดูกาล เพาะปลูก ดังนี้

วิธีที่ 1 วิธีควบคุม

วิธีที่ 2 ปีที่อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

วิธีที่ 3 Petroleum oil 83.9% w/v (99% w/w) EC อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

วิธีที่ 4 น้ำส้มควันไม้อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร

วิธีที่ 5 วิธีผสมผสาน(IPC) วิธีที่รวมกับการตัดสินใจเลือกใช้สารสกัดจากสะเดา ยาสูบ น้ำส้มควันไม้ Petroleum oil และบีที

วิธีที่ 1-4 ทำการพ่นสารทดสอบ 1 ครั้ง/อาทิตย์ จำนวน 8 ครั้ง สำหรับวิธีที่ 1 จะใช้น้ำ ส่วนวิธีผสมผสานเมื่อพบแมลงน้อยจะใช้วิธีเก็บออก หรือตัดกิ่งต้นแมงลักที่มีการระบาด และเลือกใช้สารทดสอบให้เหมาะสมกับชนิดของแมลงที่พบระบาดในขณะดำเนินการทดลอง ตรวจนับแมลงวันหนอนชอนใบ หนอนกระทู้หอม มวนปีกแก้ว หนอนม้วนใบ หนอนห่อใบ และเพลี้ยไฟทุกครั้งก่อนและหลังการพ่นสารเพื่อควบคุมแมลงเป้าหมาย ตลอดจนบันทึกอุณหภูมิและความชื้น และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความแปรปรวนและเปรียบเทียบความแตกต่างด้วย DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3.3 ประสิทธิภาพของแถบสีเพื่อดักจับแมลงในแปลงแมงลัก

แผนการทดลองเป็นแบบ Completely Randomized Design ; CRD

กรรมวิธีที่ 1 สีน้ำเงิน

กรรมวิธีที่ 2 สีดำ

กรรมวิธีที่ 3 สีขาว

กรรมวิธีที่ 4 สีส้ม

กรรมวิธีที่ 5 สีเหลือง

โดยใช้ไม้ฉากขนาดความยาวประมาณ 50 เซนติเมตร ทำการติดแถบกาวยึดทำด้วยแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดขนาด 10x 10 เซนติเมตร กับไม้ที่ตัดไว้และนำไม้ดังกล่าวมาปักลงในแปลงปลูก ระยะห่างของไม้ประมาณ 15 เซนติเมตร และตรวจนับจำนวนเพลี้ยไฟ แมลงบั่ว และแมลงหริ่ง ทุก 3 วันเป็นจำนวน 8 ครั้ง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้ ANOVA เปรียบเทียบความแตกต่างของจำนวนแมลงที่ติดบนแถบความเหนียวด้วยวิธี Duncan's Multiple-Range Test. (DMRT)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

การศึกษาพบว่า แมงลักที่ปลูกในแปลงทดลอง คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีแมลงศัตรูที่สำคัญ 3 ชนิด ได้แก่ มวนปีกแก้ว (*Cochlochila bullita* (Stål)) หนอนห่อใบ (*Syngamia abruptalis* Walker) และหนอนม้วนใบ (*Archips micaceana* (Walker))

มวนปีกแก้ว (*Cochlochila bullita* (Stål)) เป็นแมลงขนาดเล็ก ตัวเต็มวัยลักษณะปีกเหมือนรูปสี่เหลี่ยม สีเพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมียเล็กน้อยแต่ช่วงชีวิตยาวกว่า คือ 53.58 และ 45.80 วันตามลำดับ เมื่อไข่ฟักเป็นตัวอ่อน (nymphs) มีการลอกคราบ 5 ครั้ง และมี 5 ระยะเวลา (instars) ใช้เวลา 2.06, 1.45, 1.33, 1.99 และ 2.24 วันตามลำดับ ตัวอ่อนจะเป็นระยะที่มีการทำลายแมงลักมากที่สุด ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นกลุ่มและไข่จะฝังอยู่ที่บริเวณก้านใบ ในลักษณะยาวรี แนวนอนปิดกัน การขนส่งน้ำและอาหารภายในท่อน้ำและท่ออาหารตัวอ่อนที่ฟักออกมาจากไข่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณด้านบนใบ ผลทำให้ยอดอ่อนของพืชเหี่ยวใบจะม้วนและแห้งตาย ตัวอ่อนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตแมงลักมากกว่าตัวเต็มวัย สามารถเข้าทำลายได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของแมงลัก เมื่อแมลงชนิดนี้เข้าทำลายส่วนยอดของแมงลักจะทำให้ใบเป็นจุดสีขาวขอบใบม้วน ใบเหี่ยว เนื่องจากตัวอ่อนดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ

หนอนห่อใบ (*Syngamia abruptalis* Walker) ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก ลำตัวและปีกมีสีน้ำตาล มีเส้นสีน้ำตาลเข้มพาดที่ปีก ปีกซ้ายมีขนเรียงกันเป็นแถว คราวรมีสีดำ มีวงจรวัดชีวิตแบบการเปลี่ยนแปลงรูปร่างสมบูรณ์ คือ ไข่ หนอนผีเสื้อ ดักแด้ และตัวเต็มวัย แมลงชนิดนี้ในระยะหนอนจะเป็นระยะที่มีการทำลายแมงลักมากที่สุด หนอนจะกัดกินใบอ่อน ยอดอ่อนและ ดอก หนอนจะขับเส้นใยออกเพื่อยึดขอบใบให้ติดกันและหนอนจะอยู่ภายใน ใบที่ถูกหนอนชนิดนี้ทำลายใบจะเริ่มเหี่ยวและแห้งตายในที่สุด

หนอนม้วนใบ (*Archips micaceana* (Walker)) ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็กมีสีน้ำตาลแดง ปีกคู่หน้ามีสีน้ำตาล และมีลวดลายสีน้ำตาลเข้มบนปีก ปีกคู่หลังมีสีน้ำตาล มีวงจรวัดชีวิตแบบการเปลี่ยนแปลงรูปร่างแบบสมบูรณ์ระยะหนอนจะเป็นระยะที่มีการทำลายแมงลักมากที่สุด ทำลายพืชได้ตั้งแต่ระยะต้นกล้าเป็นต้นไป ถ้าระบาดในระยะต้นกล้าทำให้ต้นตายได้ แต่หากระบาดในระยะที่ต้นโตแล้วจนถึงระยะออกดอก ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง หนอนจะกัดกินใบและช่อดอก สังเกตจากมูลสีดำที่หนอนถ่ายออกมา ตัวหนอนจะห่อม้วนใบเข้าหากันหรือชักใยดึงเอาหลาย ๆ ใบมารวมกัน หรือดึงเอาช่อดอกเข้ามารวมกันแล้วอาศัยอยู่ภายในถ้าระบาดมากจะทำให้ยอดอ่อนและช่อดอกเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

4.1 การทดสอบความเป็นพิษของอะบาเม็คติน ไพริทริน ปีโตรเลียมออยล์ และสารสกัดยาสูบ ต่อ มวนปีกแก้ว

4.1.2 อะบาเม็คติน

จากการศึกษาความเป็นพิษของ อะบาเม็คติน 1.8% w/v ของมวนปีกแก้วโดยวิธี leaf dipping method พบว่า อัตราการตายเพิ่มขึ้นเมื่อมีการใช้อะบาเม็คตินที่ความเข้มข้นมากขึ้น การจุ่มใบแมงลักในสารละลายอะบาเม็คตินซึ่งระดับความเข้มข้นที่ใช้ทดสอบมี 6 ความเข้มข้นดังนี้ 0.0001, 0.0002, 0.0005, 0.001, 0.003 และ 0.007 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 1 และ 2 มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.001 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 3 และ 4 ใช้ระดับความเข้มข้นสารละลายอะบาเม็คตินที่ 0.002, 0.005, 0.01, 0.02, 0.04 และ 0.09 ppm ค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.018 และ 0.022 ppm ตามลำดับ ส่วนมวนปีกแก้วระยะที่ 5 และตัวเต็มวัยใช้ระดับความเข้มข้นของอะบาเม็คตินที่ 0.05, 0.1, 0.2, 0.4, 0.9 และ 1.8 ppm ค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.282 และ 0.371 ppm ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

4.1.2 ไพริทริน

ประสิทธิภาพของไพริทริน 25% w/v ต่อมวนปีกแก้วโดยวิธี leaf dipping method พบว่ามวนปีกแก้วมีอัตราการตายเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มความเข้มข้นของสารทดสอบวิธีการจุ่มใบในสารละลายไพริทริน ที่ความเข้มข้น 6 ระดับดังนี้ 0.0001, 0.0002, 0.0005, 0.001, 0.003 และ 0.007 ppm ตามลำดับพบว่า มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงของมวนปีกแก้ววัย 1 และ 2 เท่ากับ 0.001 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 3 ใช้ระดับความเข้มข้นที่ 0.07, 0.1, 0.3, 0.6, 1.2 และ 2.5 ppm มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.718 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 4 ใช้ระดับความเข้มข้นที่ 0.1, 0.3, 0.6, 1.2, 2.5 และ 5.0 ppm มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 1.546 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 5 และตัวเต็มวัยใช้ระดับความเข้มข้นที่ 0.6, 1.2, 2.5, 5.0, 10.0 และ 20.0 ppm ตามลำดับ มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 5.730 และ 10.172 ppm ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ตารางที่ 4.1 ความเป็นพิษ (LC₅₀) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของอะบาเม็คติน 1.8% w/v ต่อมวนปีกแก้ว

ระยะ	LC ₅₀ (ppm)	95% Confidence limit		Intercept	Slope ± SE	
		Lower	Upper			
ตัวอ่อนระยะที่						
1	0.001	0.000	0.001	-1.231	4.323	0.796
2	0.001	0.001	0.001	-1.345	4.022	0.454
3	0.018	0.015	0.022	-1.101	4.129	0.298
4	0.022	0.019	0.026	-1.417	4.148	0.230
5	0.282	0.237	0.338	-1.155	4.087	0.549
ตัวเต็มวัย	0.371	0.313	0.438	-1.144	3.080	0.356

ตารางที่ 4.2 ความเป็นพิษ (LC₅₀) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของไพริทริน 25% w/v ต่อมวนปีกแก้ว

ระยะ	LC ₅₀ (ppm)	95% Confidence limit		Intercept	Slope ± SE	
		Lower	Upper			
ตัวอ่อนระยะที่						
1	0.001	0.000	0.001	-0.308	3.232	0.440
2	0.001	0.001	0.002	-0.823	3.916	0.856
3	0.718	0.644	0.805	-2.253	3.139	0.321
4	1.546	1.336	1.837	-1.336	0.854	0.112
5	5.730	5.032	6.568	-1.624	0.283	0.031
ตัวเต็มวัย	10.172	8.632	12.112	-1.111	0.109	0.130

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

137727

4.1.3 ปีโตรเลียมออยล์

ประสิทธิภาพของปีโตรเลียมออยล์ 83.9% w / v ต่อมวนปีกแก้วโดยวิธี leaf dipping method พบว่า อัตราการตายของมวนปีกแก้วเพิ่มขึ้นเมื่อใช้ปีโตรเลียมออยล์ความเข้มข้นที่มากขึ้น มวนปีกแก้วระยะที่ 1 และ 2 ทำการทดสอบโดยวิธีการจุ่มใบในสารละลายปีโตรเลียมออยล์ ใช้ความเข้มข้น 6 ระดับดังนี้ 83.9, 167.8, 503.4, 839, 1174.6 และ 1678 ppm มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 557 และ 566 ppm ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 3 และ 4 ใช้ระดับความเข้มข้นที่ 167.8, 503.4, 839.0, 1174.6, 1678.0 และ 2517.0 ppm มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 995 และ 1485 ppm ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 5 และตัวเต็มวัย ใช้ระดับความเข้มข้นที่ 83.9, 167.8, 839.0, 1678.0, 2517.0 และ 3356.0 ppm ตามลำดับ มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 2553 และ 1880 ppm ตามลำดับ (ตารางที่ 4.3)

4.1.4 สารสกัดยาสูบ

ประสิทธิภาพของสารสกัดยาสูบต่อมวนปีกแก้วโดยวิธี leaf dipping method พบว่า อัตราการตายของมวนปีกแก้วเพิ่มขึ้นเมื่อความเข้มข้นของสารทดสอบที่ใช้เพิ่มขึ้น มวนปีกแก้วระยะที่ 1 และ 2 เมื่อนำมาทดสอบโดยวิธีการจุ่มใบในสารสกัดยาสูบ 6 ความเข้มข้นดังนี้ 0.06, 0.13, 0.63, 1.25, 1.88 และ 2.50 กรัม/ลิตร มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 0.775 และ 1.071 กรัม/ลิตร ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 3 และ 4 ใช้ระดับความเข้มข้นของสารสกัดยาสูบที่ 1.25, 1.88, 1.50, 3.13, 3.75 และ 4.38 กรัม/ลิตร มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 2.869 และ 3.377 กรัม/ลิตร ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 5 ใช้ระดับความเข้มข้นของสารสกัดยาสูบที่ 3.13, 3.75, 4.38, 5, 5.63 and 6.25 กรัม/ลิตร มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 7.525 กรัม/ลิตร ส่วนตัวเต็มวัยใช้ระดับความเข้มข้นของสารสกัดยาสูบที่ 1.9, 2.5, 3.1, 3.8, 4.4 และ 5.0 กรัม/ลิตร มีค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงเท่ากับ 3.933 กรัม/ลิตร ดังตารางที่ 4.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ตารางที่ 4.3 ความเป็นพิษ (LC_{50}) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของปิโตรเลียมออกยต์ 83.9% w / v ต่อมวนปีกแก้ว

ระยะ	LC_{50} (ppm)	95% Confidence limit		Intercept	Slope \pm SE	
		Lower	Upper			
ตัวอ่อนระยะที่						
1	557	451	659	-1.114	0.002	0.000
2	566	483	649	-1.215	0.002	0.000
3	995	899	1095	-1.918	0.002	0.000
4	1485	1296	1668	-1.623	0.001	0.000
5	2553	2339	2801	-2.350	0.001	0.000
ตัวเต็มวัย	1880	1707	2064	-2.067	0.001	0.000

ตารางที่ 4.4 ความเป็นพิษ (LC_{50}) ที่เวลา 24 ชั่วโมงของสารสกัดยาสูบต่อมวนปีกแก้ว

ระยะ	LC_{50} (ppm)	95% Confidence limit		Intercept	Slope \pm SE	
		Lower	Upper			
ตัวอ่อนระยะที่						
1	0.775	0.638	0.905	-0.970	1.251	0.128
2	1.071	0.912	1.235	-1.116	-1.642	0.104
3	2.869	2.671	3.08	-2.466	0.860	0.081
4	3.377	3.196	3.566	-3.700	1.096	0.117
5	7.525	6.779	11.157	-6.549	0.870	0.300
ตัวเต็มวัย	3.933	3.715	4.174	-3.055	0.777	0.083

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

4.2 การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารพิษ

4.2.1 มวนปีกแก้ว *Cochlochila bullita* (Stål)

จำนวนมวนปีกแก้วที่พบบนต้นแมงลักก่อนการพ่นสาร ในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยมีจำนวนมวนปีกแก้วเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 16.28-16.96ตัว/ต้น (ตารางที่ 4.5) หลังจากการพ่นสารครั้งแรกพบว่ากรรมวิธี IPC ให้ผลดีที่สุด ไม่พบมวนปีกแก้ว ส่วนกรรมวิธี B อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบมวนปีกแก้ว 8.25, 8.30 และ 8.35 ตัว/ต้น ตามลำดับกรรมวิธีควบคุมที่พบมวนปีกแก้ว 16.25 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนมวนปีกแก้วหลังการพ่นสารครั้งที่ 2 พบว่ากรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลดีที่สุด ไม่พบมวนปีกแก้ว ส่วนกรรมวิธี IPC กรรมวิธี น้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ B อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พบมวนปีกแก้ว 0.80, 0.88 และ 4.40 ตัว/ต้นตามลำดับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กับกรรมวิธีไม่พ่นสารพบมวนปีกแก้วเฉลี่ย 7.84 ตัว/ต้น หลังการพ่นสารครั้งที่ 3 ไม่พบมวนปีกแก้ว

4.2.2 หนอนม้วนใบ *Archips micaceana* (Walker)

จำนวนหนอนม้วนใบที่พบบนต้นแมงลักก่อนการพ่นสาร ในแต่ละกรรมวิธีมีปริมาณไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) โดยมีจำนวนหนอนอยู่ระหว่าง 9.84-10.48 ตัว/ต้น (ตารางที่ 4.6) หลังจากการพ่นสารครั้งแรกพบว่ากรรมวิธี B อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร และ IPC ให้ผลดีที่สุด พบหนอนม้วนใบ 2.08 และ 2.56 ตัว/ต้นตามลำดับ ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 4.56 และ 4.76 ตัว/ต้น ตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 9.44 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนม้วนใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 2 พบว่า กรรมวิธี B อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร IPC น้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 0.16, 0.24, 0.92 และ 1.08 ตัว/ต้น ตามลำดับ มีจำนวนน้อยกว่ากับกรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 3.64 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนม้วนใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 3 พบว่า ในแปลงทดสอบของกรรมวิธี B อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร และ IPC ไม่พบหนอนม้วนใบ ส่วนกรรมวิธี น้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 0.40 และ 0.56 ตัว/ต้นตามลำดับ และมีจำนวนหนอนม้วนใบน้อยกว่ากับกรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 2.72 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

หลังการพ่นสารครั้งที่ 4 พบว่า ในแปลงทดสอบของกรรมวิธี B อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร และ IPC นั้น ไม่พบหนอนม้วนใบ ส่วนกรรมวิธี น้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 0.28 และ 0.56 ตัว/ต้นตามลำดับ มีค่าน้อยกว่ากรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 2.76ตัว/ต้น หลังการพ่นสารครั้งที่ 5ไม่พบหนอนม้วนใบ ระบาดในแปลงทดลองทั้งหมด($p < 0.05$)

ตารางที่ 4.5 จำนวนมวนปีกแก้วที่ต้นแมงลักก่อนและหลังพ่นสารทดลองตามกรรมวิธีต่างๆ

กรรมวิธี	อัตราการใช้ (ก. หรือ มล. /น้ำ 20 ลิตร)	ก่อนพ่นสาร	จำนวนมวนปีกแก้ว (ตัว/ ต้น) ¹ หลังการพ่นสารครั้งที่	
			1	2
ควบคุม	-	16.28 ^{ns}	16.25c	7.84c
Bt	40	16.92	8.25b	4.40bc
Petroleum oil	40	16.52	8.30b	0.00a
น้ำส้มควันไม้	10	16.72	8.35b	0.88b
IPC	-	16.96	0.00a	0.80b
CV (%)		6.15	22.56	94.69

^{ns} หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้ง ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

ตารางที่ 4.6 จำนวนหนอนม้วนใบที่ต้นแมงลักก่อนและหลังพ่นสารทดลองตามกรรมวิธีต่างๆ

กรรมวิธี	อัตราการใช้ (ก. หรือ มล. /น้ำ 20 ลิตร)	ก่อนพ่นสาร	จำนวนหนอนม้วนใบ (ตัว/ ต้น) ¹ หลังการพ่นสารครั้งที่			
			1	2	3	4
ควบคุม	-	10.48 ^{ns}	9.44c	3.64b	2.72c	2.76c
Bt	40	9.84	2.08a	0.16a	0.00a	0.00a
Petroleum oil	40	9.84	4.56b	1.08a	0.68bc	0.56bc
น้ำส้มควันไม้	10	9.88	4.76b	0.92a	0.40b	0.28b
IPC	-	10.12	2.56a	0.24a	0.00a	0.00a
CV (%)		6.91	10.14	59.38	61.01	49.88

^{ns} หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้ง ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

4.2.3 หนอนห่อใบ *Syngamia abruptalis* (Walker)

จำนวนหนอนห่อใบที่พบบนต้นแมงลักก่อนการพ่นสารในแต่ละกรรมวิธี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) โดยมีจำนวนหนอนอยู่ระหว่าง 18.08 - 19.00 ตัว/ต้น หลังจากการพ่นสารครั้งแรกพบว่ากรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลดีที่สุด พบหนอนห่อใบไม่พ่นสารอีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ใบ 8.08 ตัว/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 9.68 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 12.68 และ 13.12 ตัว/ต้น ตามลำดับ มีจำนวนน้อยกว่า กรรมวิธีควบคุมพบหนอนเฉลี่ย 18.60 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนห่อใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 2 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือกรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พบหนอนห่อใบ 4.76 ตัว/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 9.32 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอนเฉลี่ย 11.32 และ 12.16 ตัว/ต้น ตามลำดับ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีควบคุมที่พบหนอนเฉลี่ย 17.64 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนห่อใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 3 เป็นไปตามองเดียวกับการพ่นครั้งที่ 2 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือกรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พบหนอนห่อใบเฉลี่ย 4.12 ตัว/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 6.92 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอนห่อใบเท่ากันคือ 10.36 ตัว/ต้น ตามลำดับและมีค่าน้อยกว่า กรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 17.84 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนห่อใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 4 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือกรรมวิธี การพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พบหนอนห่อใบ 2.24 ตัว/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 6.40 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 8.96 และ 9.44 ตัว/ต้น ตามลำดับ และมีจำนวนหนอนน้อยกว่ากรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 18.12 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนห่อใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 5 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือกรรมวิธี การพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ไม่พบหนอนห่อใบ รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอนเฉลี่ย 4.36 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 8.32 และ 8.52 ตัว/ต้น ตามลำดับ ซึ่งมีปริมาณน้อยกว่ากรรมวิธีควบคุมที่มีหนอน 18.16 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนห่อใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 6 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือกรรมวิธี การพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ไม่พบหนอนห่อใบ ในแปลงทดสอบ รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 2.32 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 8.60 และ 8.84 ตัว/ต้น ตามลำดับ มีค่าน้อยกว่ากับกรรมวิธีควบคุมที่พบหนอน 17.60 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

หลังการพ่นสารครั้งที่ 7 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือ Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ที่ช่วงเวลาดังกล่าวไม่พบหนอนห่อใบ ในแปลงทดสอบ Bt รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 2.12 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พบหนอน 2.12 และ 4.12 ตัว/ต้น ตามลำดับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีไม่พ่นสารพบหนอน 18.32 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

จำนวนหนอนต่อใบหลังการพ่นสารครั้งที่ 8 พบว่ากรรมวิธีที่ให้ผลดีมากที่สุดคือ Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ไม่พบหนอนต่อใบรองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC พบหนอน 0.92 ตัว/ต้น ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และพบหนอน 1.68 และ 3.40 ตัว/ต้น ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7) และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีควบคุมพบหนอน 18.32 ตัว/ต้น ($p < 0.05$)

4.2.4 ปริมาณผลผลิตจากการปลูกแมงลัก

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 1 พบว่าปริมาณผลผลิตอยู่ระหว่าง 55.28 - 70.12 กรัม/ต้น (ตารางที่ 4.8) พบว่ากรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลผลิตดีที่สุด 70.12 กรัม/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีผลผลิต 66.68 และ 66.20 กรัม/ต้น ตามลำดับ ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ผลผลิตอยู่ที่ 63.00 กรัม/ต้น ทุกกรรมวิธีมีผลผลิตมากกว่ากรรมวิธีควบคุม ซึ่งมีผลผลิต 55.28 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 2 ปริมาณผลผลิตอยู่ระหว่าง 146.08 - 175.92 กรัม/ต้น พบว่า ทุกกรรมวิธีได้แก่กรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร IPC และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีปริมาณผลผลิตแมงลัก 159.92, 152.12, 150.76 และ 150.40 กรัม/ต้น ตามลำดับ และมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีควบคุม ผลผลิต 132.96 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 3 ปริมาณผลผลิตในแต่ละกรรมวิธีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยมีจำนวนผลผลิตอยู่ระหว่าง 146.08 - 175.92 กรัม/ต้น พบว่ากรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลผลิตดีที่สุด 175.92 กรัม/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร 168.96 และ 163.36 กรัม/ต้น ตามลำดับ ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีผลผลิต 160.24 กรัม/ต้น ซึ่งมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีควบคุม ซึ่งมีผลผลิต 146.08 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 4 จำนวนผลผลิตอยู่ระหว่าง 146.56 - 164.40 กรัม/ต้น พบว่ากรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลผลิตดีที่สุด 164.40 กรัม/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC 157.72 กรัม/ต้น ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีปริมาณผลผลิต 151.20 และ 150.52 กรัม/ต้น ตามลำดับ และ มีไม่แตกต่างกันกับผลผลิตแมงลักจากกับกรรมวิธีควบคุม 146.56 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 5 ในแต่ละกรรมวิธีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยมีจำนวนผลผลิตอยู่ระหว่าง 147.76 - 172.28 กรัม/ต้น พบว่ากรรมวิธีพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลผลิตดีที่สุด 172.28 กรัม/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC 166.96 กรัม/ต้น ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีผลผลิต 159.40 และ 158.16 กรัม/ต้น ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ตารางที่ 4.7 จำนวนหนอนหอยใบที่ต้นแมงลักก่อนและหลังปนสารทดลองตามกรรมวิธีต่างๆ ที่แปลงทดลอง

กรรมวิธี	อัตราการใช้ (ก. หรือ มล. /น้ำ 20 ลิตร)	จำนวนหนอนหอยใบ (ตัว/ต้น) หลังการปนสารครั้งที่								
		1	2	3	4	5	6	7	8	
ควบคุม	-	18.08 ^{ns}	18.60d	17.64e	17.84d	18.12d	18.16d	17.60d	18.32d	15.60d
Bt	40	18.64	8.08a	4.12a	4.12a	2.24a	0.00a	0.00a	0.00a	0.00a
Petroleum oil	40	18.52	12.68c	11.32c	10.36c	8.96c	8.52c	8.84c	4.12c	3.40c
น้ำส้มควินโม	10	19.00	13.12c	12.16d	10.36c	9.44c	8.32c	8.60c	4.44c	1.68b
IPC		18.32	9.68 b	9.32b	6.92b	6.40b	4.36b	2.32b	2.12b	0.92b
CV (%)		3.77%	5.33%	5.34%	7.09%	7.82%	7.68%	7.59%	9.07%	14.49%

หมายเหตุ: ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %
ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้ง ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % วิเคราะห์โดยวิธี DMRT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.
Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ตารางที่ 4.8 ปริมาณผลผลิตแมงลัก จากแปลงทดลอง

กรรมวิธี	อัตราการใช้ (ก. หรือ มล. /น้ำ 20 ลิตร)	ปริมาณผลผลิต (กรัม/ ต้น) ครั้งที่								ผลผลิตรวม (กรัม)
		1	2	3	4	5	6	7	8	
ควบคุม	-	55.28c	132.96b	146.08c	146.56b	147.76c	156.88c	145.96b	276.20b	1207.68d
Bt	40	70.12a	159.92a	175.92a	164.40a	172.28a	176.96a	162.68a	303.80a	1386.08a
Petroleum oil	40	63.00b	150.40a	163.36ab	151.20b	158.16bc	163.84bc	157.04a	291.08ab	1298.08c
น้ำส้มควันไม้	10	66.20ab	150.76a	160.24b	150.52b	159.40b	171.80ab	156.20a	289.92ab	1305.04c
IPC	-	66.68ab	152.12a	168.96ab	157.72ab	166.96ab	171.96ab	161.96a	302.60a	1348.96b
CV (%)	-	14.18%	17.58%	13.43%	13.22%	12.10%	11.43%	11.00%	11.59%	4.80%

คิดเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้ง ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี DMRT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

กรรมวิธีควบคุมซึ่งมีผลผลิต 147.76 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 6 ในแต่ละกรรมวิธีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยมีจำนวนผลผลิตอยู่ระหว่าง 156.88-176.96 กรัม/ต้นพบว่ากรรมวิธีพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตรให้ผลผลิตดีที่สุด 176.96 กรัม/ต้น รองลงมากรรมวิธี IPC และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีผลผลิต 171.96 และ 171.80 กรัม/ต้นตามลำดับ ส่วนกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีผลผลิต 163.84 กรัม/ต้น ซึ่งมีค่ามากกว่าผลผลิตจากกรรมวิธีควบคุมซึ่งมีผลผลิต 156.88 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 7 มีปริมาณผลผลิตอยู่ระหว่าง 145.96-162.68 กรัม/ต้น กรรมวิธีพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร IPC petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร มีผลผลิต 162.68, 161.96, 157.04 และ 156.20 กรัม/ต้นตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่าผลผลิตจาก กรรมวิธีควบคุมซึ่งมีผลผลิต 145.96 กรัม/ต้น

การเก็บผลผลิตแมงลักครั้งที่ 8 ปริมาณผลผลิตอยู่ระหว่าง 276.20- 303.80 กรัม/ต้น พบว่ากรรมวิธี Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร และ IPC ให้ผลผลิตดีที่สุด 303.80 และ 302.60 กรัม/ต้นตามลำดับ ส่วนผลผลิตกรรมวิธี petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร เท่ากับ 291.08 และ 289.92 กรัม/ต้นตามลำดับ ซึ่งมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกรรมวิธีควบคุมซึ่งมีผลผลิต 276.20 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

การเก็บผลผลิตจำนวน 8 ครั้ง มีจำนวนผลผลิตรวมอยู่ระหว่าง 1207.68-1386.08 กรัม/ต้น กรรมวิธีพ่น Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ให้ผลผลิตดีที่สุด 1386.08 กรัม/ต้น รองลงมาเป็นกรรมวิธี IPC 1348.96 กรัม/ต้น ส่วนกรรมวิธีน้ำส้มควันไม้ อัตรา 10 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร และ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ปริมาณผลผลิตเท่ากับ 1305.04 และ 1298.08 กรัม/ต้นตามลำดับ ซึ่งมากกว่ากรรมวิธีควบคุมซึ่งมีผลผลิต 1207.68 กรัม/ต้น ($p < 0.05$)

4.3 ประสิทธิภาพของแถบสีเพื่อดักจับแมลงบินแปลงศัตรูแมงลัก

ผลการทดลองกับดักแถบสีของแมลงทั้ง 3 ชนิด ในแต่ละกรรมวิธีเพื่อศึกษาความชอบของแมลงต่อดักดักแถบสี พบว่าจำนวนของเพลี้ยไฟที่ติดกับดักแถบสีมากที่สุด ครั้งที่ 1 คือ สีส้ม ขาว เหลือง น้ำเงินและดำ ที่ 47.3, 38, 26.5, 20.7 และ 4.5 ตามลำดับ ครั้งที่ 2 คือ สีเหลือง ส้ม ขาว น้ำเงินและดำ ที่ 44.05, 40.9, 2120.7 และ 2.1 ตามลำดับ ครั้งที่ 3 คือ สีส้ม เหลือง น้ำเงิน ขาวและดำ ที่ 46.8, 30.3, 25.7, 17.3 และ 2.7 ตามลำดับ ครั้งที่ 4 คือ สีส้ม เหลือง ขาว น้ำเงินและดำ ที่ 51.8, 39.9, 26.5, 25.2 และ 3.7 ตามลำดับ ครั้งที่ 5 คือ สีส้ม ขาว เหลือง น้ำเงินและดำ ที่ 53.5, 45, 30.6, 18.3 และ 11.2 ตามลำดับ ครั้งที่ 6 คือ สีส้ม เหลือง น้ำเงิน ขาวและดำ ที่ 41.3, 30.6, 22.7, 19.4 และ 6.9 ตามลำดับ ครั้งที่ 7 คือ สีส้ม เหลือง น้ำเงิน ขาวและดำ ที่ 41.3, 30.6, 22.7, 19.4 และ 6.9 ตามลำดับ ครั้งที่ 8 คือ สีส้ม เหลือง น้ำเงิน ขาวและดำ ที่ 51, 32.6, 27.1, 21.8 และ 9.4 ตามลำดับ ส่วนจำนวน

ของแมลงหวี่ขาวที่ติดกับดักแถบสีมากที่สุด ครั้งที่ 1 คือ สีเหลืองดำ ขาว ส้มและน้ำเงิน ที่ 3.7, 2.9,

นอกจากนี้ยังเป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่นใด ผู้ใช้เห็นชอบที่จะปฏิบัติตามการคำ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

2, 2 และ 1.4 ตามลำดับ ครั้งที่ 2 คือ สีเหลือง ส้ม ขาว ดำและน้ำเงิน ที่ 3.6, 2.3, 2, 1.9 และ 1.6 ตามลำดับ ครั้งที่ 3 คือ สีเหลือง ขาว น้ำเงิน ดำและส้ม ที่ 3.5, 2.4, 1.9, 1.8 และ 1.5 ตามลำดับ ครั้งที่ 4 คือ สีน้ำเงิน เหลือง ขาว ดำและส้ม ที่ 3.4, 3, 2.9, 2.8 และ 2.2 ตามลำดับ ครั้งที่ 5 คือ สีดำ น้ำเงิน ขาว ส้มและเหลือง ที่ 4.1, 3.7, 2.8, 2.5 และ 2.2 ตามลำดับ ครั้งที่ 6 คือ สีขาว น้ำเงิน ดำ เหลืองและ ส้ม ที่ 2.9, 2.2, 1.7, 1.7 และ 1.3 ตามลำดับ ครั้งที่ 7 คือ สีน้ำเงิน ดำ ขาว เหลืองและส้ม เหลือง ที่ 2.5, 2.2, 1.8, 1.7 และ 1.2 ตามลำดับ ครั้งที่ 8 คือ สีขาว น้ำเงิน ส้ม เหลืองและดำ ที่ 3.1, 2.7, 2.1, 2.1 และ 1.1 ตามลำดับ และจำนวนของบั่วที่ติดกับดักแถบสีมากที่สุด ครั้งที่ 1 คือ สีน้ำเงิน ส้ม ขาว เหลือง และดำ ที่ 1.4, 1.4, 0.6, 0.6 และ 0.3 ตามลำดับ ครั้งที่ 2 คือ สีน้ำเงิน ขาว ส้ม ดำและเหลือง ที่ 1.3, 1.3, 0.8, 0.4 และ 0.4 ตามลำดับ ครั้งที่ 3 คือ สีน้ำเงิน ขาว ส้ม ดำและเหลือง ที่ 1.5, 1, 0.7, 0.5 และ 0.2 ตามลำดับ ครั้งที่ 4 คือ สีน้ำเงิน ขาว ดำ ส้มและเหลือง ที่ 1.6, 1.1, 0.9, 0.8 และ 0.6 ตามลำดับ ครั้งที่ 5 คือ สีขาว ส้ม น้ำเงิน เหลืองและดำ ที่ 0.7, 0.7, 0.6, 0.6 และ 0.4 ตามลำดับ ครั้งที่ 6 คือ สีส้ม น้ำเงิน ขาว เหลืองและดำ ที่ 0.7, 0.5, 0.5, 0.4 และ 0.1 ตามลำดับ ครั้งที่ 7 คือ สีเหลือง ส้ม น้ำเงิน ขาวและดำ ที่ 0.5, 0.2, 0.1, 0.1 และ 0 ตามลำดับ ครั้งที่ 8 คือ สีน้ำเงิน ขาว ส้ม เหลืองและดำ ที่ 0.7, 0.5, 0.5, 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.9)

ผลของประสิทธิภาพกับดักแถบสีในการเปรียบเทียบของแมลงทั้ง 3 ชนิดทั้งหมด 8 ครั้ง (ตารางที่ 4.10) พบว่า จำนวนของเพลี้ยไฟที่มีการติดกับดักแถบสีมากที่สุดคือ สีส้ม เหลือง ขาว น้ำเงินและดำ ที่ 47.08, 32.93, 25.70, 22.82 และ 5.66 ตามลำดับ ส่วนจำนวนของแมลงหวี่ขาวที่มีการติดกับดักมากที่สุดคือ สีเหลือง ขาว น้ำเงิน ดำและส้ม ที่ 2.68, 2.48, 2.42, 2.31 และ 1.88 ตามลำดับ และจำนวนของบั่วที่มีการติดกับดักมากที่สุดคือ สีน้ำเงิน ขาว ส้ม เหลืองและดำ ที่ 0.96, 0.72, 0.72, 0.43 และ 0.33 ตามลำดับ ดังนั้นจากผลการทดลองที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพว่า แถบสีที่สามารถจับแมลงเพลี้ยไฟได้ดีที่สุดคือแถบสีส้ม เหลือง ส่วนแถบสีที่สามารถจับแมลงหวี่ขาวได้ดีที่สุดคือ สีเหลือง ขาว และสุดท้ายแถบสีที่สามารถจับบั่วได้ดีที่สุดคือ สีน้ำเงิน ขาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ตารางที่ 4.9 ผลการนับแมลงทั้ง 3 ชนิดบนกับดักแถบสี 8 ครั้ง

Treatment	ครั้งที่	ชนิดแมลง ¹			ครั้งที่	ชนิดแมลง ¹		
		เพลี้ยไฟ	แมลงหวี่ขาว	บั่ว		เพลี้ยไฟ	แมลงหวี่ขาว	บั่ว
สีน้ำเงิน	1	20.7c	1.4c	1.4a	5	18.3bc	3.7a	0.6a
ดำ		4.5d	2.9ab	0.3b		11.2c	4.1a	0.4a
ขาว		38b	2bc	0.6b		45a	2.8a	0.7a
ส้ม		47.3a	2bc	1.4a		53.5a	2.5a	0.7a
เหลือง		26.5c	3.7a	0.6b		30.6b	2.2a	0.6a
CV%		33.22	56.72	94.46		47.42	80.44	130.05
สีน้ำเงิน	2	20.7a	1.6b	1.3a	6	22.7c	2.2a	0.5a
ดำ		2.1c	1.9b	0.4a		6.9d	1.7a	0.1a
ขาว		27b	2b	1.3a		19.4c	2.9a	0.5a
ส้ม		40.9a	2.3ab	0.8a		41.3a	1.3a	0.7a
เหลือง		44.05b	3.6a	0.4a		30.6b	1.7a	0.4a
CV%		34.75	67.25	107.36		30.61	81.49	153.02
สีน้ำเงิน	3	25.7b	1.9b	1.5a	7	22.2c	2.5a	0.1ab
ดำ		2.7d	1.8b	0.5b		4.8d	2.2a	0b
ขาว		17.3c	2.4ab	1ab		10.6c	1.8a	0.1ab
ส้ม		46.8a	1.5b	0.7ab		44.1a	1.2a	0.2ab
เหลือง		30.3b	3.5a	0.2b		28.9b	1.7a	0.5a
CV%		28.45	69.75	112.58		31.56	90.89	260.57
สีน้ำเงิน	4	25.2c	3.4a	1.6a	8	27.1b	2.7a	0.7a
ดำ		3.7d	2.8a	0.9a		9.4c	1.1a	0.1a
ขาว		26.5c	2.9a	1.1a		21.8b	3.1a	0.5a
ส้ม		51.8a	2.2a	0.8a		51a	2.1a	0.5a
เหลือง		39.9b	3a	0.6a		32.6b	2.1a	0.2a
CV%		28.54	82.82	151.61		42.83	100.88	209.49

¹ตัวเลขที่มีตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

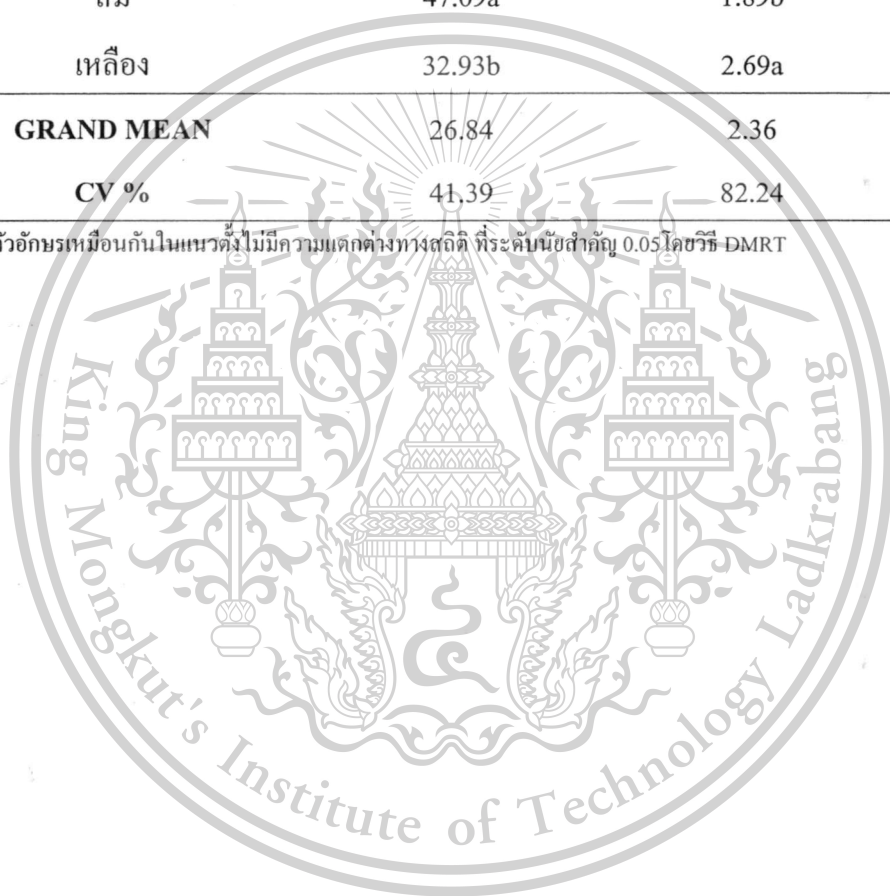
This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ตารางที่ 4.10 ผลการนับแมลงทั้ง 3 ชนิดบนกับดักแถบสีทั้งหมด 8 ครั้ง

Treatment	ชนิดแมลง ¹		
	เพลี้ยไฟ	แมลงหวี่ขาว	บั่ว
สีน้ำเงิน	22.83c	2.42ab	0.96a
ดำ	5.66d	2.31ab	0.34b
ขาว	25.70c	2.49ab	0.72a
ส้ม	47.09a	1.89b	0.72a
เหลือง	32.93b	2.69a	0.44b
GRAND MEAN	26.84	2.36	0.64
CV %	41.39	82.24	142.15

¹ตัวเลขที่มีตัวอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยวิธี DMRT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาพบว่า แมงลักที่ปลูกในแปลงทดลอง คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีแมลงศัตรูที่สำคัญ 3 ชนิด ได้แก่ มวนปีกแก้ว (*Cochlochila bullita* (Stål)) หนอนห่อใบ (*Syngamia abruptalis* Walker) และหนอนม้วนใบ (*Archips micaceana* (Walker))

มวนปีกแก้ว (*Cochlochila bullita* (Stål)) เป็นแมลงขนาดเล็ก ตัวเต็มวัยลักษณะปีกเหมือนรูปสี่เหลี่ยมใส เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมียเล็กน้อย ตัวอ่อนจะเป็นระยะที่มีการทำลายแมงลักมากกว่าตัวเต็มวัย สามารถเข้าทำลายได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของแมงลัก เมื่อแมลงชนิดนี้เข้าทำลายส่วนยอดของแมงลักจะทำให้ใบเป็นจุดสีขาว ขอบใบม้วน ใบเหี่ยว เนื่องจากตัวอ่อนดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ

หนอนห่อใบ (*Syngamia abruptalis* Walker) ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก ลำตัวและปีกมีสีน้ำตาล มีเส้นสีน้ำตาลเข้มพาดที่ปีก ปลายนี้นูนเรียงกันเป็นแถว ตาธรรมมีสีดำ มีวงจรชีวิตแบบการเปลี่ยนแปลงรูปร่างสมบูรณ์ คือ ไข่ หนอนผีเสื้อ ดักแด้ และตัวเต็มวัย แมลงชนิดนี้ในระยะหนอนจะเป็นระยะที่มีการทำลายแมงลักมากที่สุด หนอนจะกัดกินใบอ่อน ยอดอ่อนและ ดอก หนอนจะขับเส้นใยออกเพื่อยึดขอบใบให้ติดกันและหนอนจะอยู่ภายใน ใบที่ถูกหนอนชนิดนี้ทำลายใบจะเริ่มเหี่ยวและแห้งตายในที่สุด

หนอนม้วนใบ (*Archips micaceana* (Walker)) ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็กมีสีน้ำตาลแดง ปีกคู่หน้ามีสีน้ำตาล และมีลวดลายสีน้ำตาลเข้มบนปีก ปีกคู่หลังมีสีน้ำตาล มีวงจรชีวิตแบบการเปลี่ยนแปลงรูปร่างแบบสมบูรณ์ระยะหนอนจะเป็นระยะที่มีการทำลายแมงลักมากที่สุด ทำลายพืชได้ตั้งแต่ระยะต้นกล้าเป็นต้นไป ถ้าระบาดในระยะต้นกล้าทำให้ต้นตายได้ แต่หากระบาดในระยะที่ต้นโตแล้วจนถึงระยะออกดอก ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง หนอนจะกัดกินใบและช่อดอก สังเกตจากมูลสีดำที่หนอนถ่ายออกมา ตัวหนอนจะห่อม้วนใบเข้าหากันหรือชักใยดึงเอาหลาย ๆ ใบมารวมกัน หรือดึงเอาช่อดอกเข้ามารวมกันแล้วอาศัยอยู่ภายในถ้าระบาดมากจะทำให้ยอดอ่อนและช่อดอกเสียหาย

ความเป็นพิษของอะบาเม็คติน ไพริทริน ปีโตรเลียมออยล์ และสารสกัดยาสูบ ต่อมวนปีกแก้ว

จากการศึกษาความเป็นพิษของ อะบาเม็คติน 1.8% w/v ต่อมวนปีกแก้วโดยวิธีการจุ่มใบในสารละลายอะบาเม็คตินพบว่า อัตราการตายของมวนปีกแก้วเพิ่มขึ้นเมื่อสารทดสอบที่ใช้มีความ

เข้มข้นเพิ่มขึ้น โดยใช้ความเข้มข้นที่ทดสอบ 6 ระดับต่อมวนปีกแก้วทุกระยะ พบว่ามวนปีกแก้ว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ระยะที่ 1 และ 2 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 0.001 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 3 และ 4 มีค่า LC_{50} มีค่าเท่ากับ 0.018 และ 0.022 ppm ตามลำดับ ส่วนมวนปีกแก้วระยะที่ 5 และตัวเต็มวัยมีค่า LC_{50} มีค่าเท่ากับ 0.282 และ 0.371 ppm ตามลำดับ

ความเป็นพิษของไพริทริน 25% w/v ต่อมวนปีกแก้วพบว่า อัตราการตายของมวนปีกแก้วเพิ่มขึ้นเมื่อมีความเข้มข้นที่เพิ่มขึ้น จากการทดสอบสารโดยวิธีการจุ่มใบในสารละลายไพริทริน มวนปีกแก้วระยะที่ 1 และ 2 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 0.001 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 3 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 0.718 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 4 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 1.546 ppm มวนปีกแก้วระยะที่ 5 และตัวเต็มวัยมีค่า LC_{50} เท่ากับ 5.730 และ 10.172 ppm ตามลำดับ

ความเป็นพิษของปีโตรเลียมออกไซด์ 83.9% w / v ต่อมวนปีกแก้วพบว่า อัตราการตายของมวนปีกแก้วเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มความเข้มข้นของปีโตรเลียมออกไซด์ จากการทดสอบโดยวิธีการจุ่มใบในสารละลายปีโตรเลียมออกไซด์ มวนปีกแก้วระยะที่ 1 และ 2 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 557 และ 566 ppm ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 3 และ 4 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 995 และ 1485 ppm ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 5 และตัวเต็มวัย มีค่า LC_{50} เท่ากับ 2553 และ 1880 ppm ตามลำดับ

ความเป็นพิษของสารสกัดยาสูบต่อมวนปีกแก้ว โดยวิธีการจุ่มใบพบว่า อัตราการตายของมวนปีกแก้วเพิ่มขึ้นเมื่อความเข้มข้นของสารสกัดยาสูบที่เพิ่มขึ้น ค่า LC_{50} ที่ 24 ชั่วโมงของมวนปีกแก้วระยะที่ 1 และ 2 เท่ากับ 0.775 และ 1.071 กรัม/ลิตร ตามลำดับ ค่า LC_{50} มวนปีกแก้วระยะที่ 3 และ 4 เท่ากับ 2.869 และ 3.377 กรัม/ลิตร ตามลำดับ มวนปีกแก้วระยะที่ 5 มีค่า LC_{50} เท่ากับ 7.525 กรัม/ลิตร ส่วน LC_{50} ของตัวเต็มวัยเท่ากับ 3.933 กรัม/ลิตร

การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแมงลักแบบปลอดสารพิษ

การปลูกแมงลักในช่วงการเพาะปลูกเริ่มมีการระบาดของแมลงทั้ง 3 ชนิด ต้นเดือนมกราคม พบมวนปีกแก้วในอาทิตย์ที่ 1 และ 2 ของเดือนมกราคม หนอนห่อใบในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์และหนอนม้วนใบในเดือนมกราคม ผลการทดลองพบว่า การใช้ Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตรเป็น วิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันกำจัดหนอนห่อใบและ หนอนม้วนใบ คือ รองลงมาคือวิธี IPC สำหรับวิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันกำจัดมวนปีกแก้ว เป็นวิธี IPC รองลงมาคือการใช้ petroleum oil อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ส่วนปริมาณผลผลิตที่เก็บได้มากที่สุดนั้นวิธีการใช้ Bt อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตรให้ 1.38 กิโลกรัม รองลงมาเป็นวิธี IPC น้ำส้มควันไม้และ petroleum oil เท่ากับ 1.34, 1.30 และ 1.30 กิโลกรัมตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ประสิทธิภาพแถบกาฬสี

แถบกาฬสีที่สามารถดักเพี้ยนไฟได้ดีที่สุดคือแถบสีส้มรองลงมาเป็นสีเหลือง เหลือง ส่วน
แถบสีที่สามารถจับแมลงหวี่ขาวได้ดีที่สุดคือ สีเหลือง รองลงมาเป็นสีขาว น้ำเงินและดำ และ
สุดท้ายแถบสีที่สามารถติดแมลงบั่วได้ดีที่สุดคือ สีน้ำเงิน ขาว และส้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2553. สมาคมพืชสวนฯยกยอบวนเข้าพบรัฐมนตรีเกษตรฯเสนอ
แนวทางแก้ปัญหาส่งออกผักผลไม้ไปสหภาพยุโรป ชูประเด็นปรับปรุงหลักเกณฑ์GAP
เปลี่ยนการรับรองรายพืชเป็นกลุ่มพืช ลดขั้นตอน งบประมาณและเพิ่มประสิทธิภาพ การ
ตรวจสอบรับรองสินค้าพืชผักผลไม้. [Online.]

Available:http://www.moac.go.th/ewt_news.php?nid=5440&filename=index

ขวัญชัย สมบัติศิริ. 2012. การใช้สารสกัดจากเมล็ดสะเดาป้องกันกำจัดแมลง. [Online].

Available :<http://www.thaikasetsart.com>

เดือนจิตต์ สัตยาวิรุทธ์ ไพศาล รัตนเสถียรอัจฉรา หวังอาษา และวรจิต ผาภูมิ. 2547. ชนิดและ
ปริมาณแมลงศัตรูที่สำคัญของพืชผักสวนครัวส่งออก 3 ชนิด (กะเพรา โหระพา และ
ผักชีฝรั่ง). รายงานผลงานวิจัยเรื่องเต็มปี 2547 สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
กรมวิชาการเกษตร. กรุงเทพฯ.

ประชาชาติธุรกิจ. 2554. ขวามาแมลงตัวการอื้อยิบแค้นผักไทย 22ชนิดอันตรายขายเกลื่อนเมือง. ฉบับ
ประจำวันจันทร์วันที่ 17 มกราคมพ.ศ. 2554.ปีที่ 34 ฉบับที่.2554.

ประทีป น้อยเจริญ. 2551. การป้องกันกำจัดด้วงหมัดผัก (*Phyllostreta sinuate* Stephen and
P.chomtanica) ในผักคะน้ายอด: พันธุ์แม่โจ้ 1 (*Brassica alboglabra* Bailey) ด้วยน้ำส้ม
ควันไม้. บัญชีวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี.

พวงผกา อ่างมณี สุเทพ สหยา วิภาดา ปลอดครบุรี และ วนาพร วงษ์นิล. 2553. การทดสอบ
ประสิทธิภาพสารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูสำคัญในสระระแหน. สำนักวิจัยพัฒนาการ
อารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร. กรุงเทพฯ.

พวงผกา คมสัน อวยชัย สมิตะสิริวิไล เสือดี ช่อทิพย์ ศักยพงษ์ นภารัตน์ กุมารดิ ณิชกุลมด เนตร
กระจำจ วรรณิ สุขมุตศิริ. 2550. สถิติการส่งออกผักสดปี 2549. สำนักควบคุมพืชและ
วัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

มูลนิธิชีววิถี. 2554. วิกฤตสารเคมีกำจัดศัตรูพืช: ความเป็นจริงจากมุมมองของสหภาพยุโรป.

[Online] Available: <http://prachatai.com/journal/2011/02/33122>

รติยา คุณเขตพิทักษ์วงศ์ สัจवाल สมบูรณ์ สุภาณี พิมพ์สมาน และวัชรีย์ คุณกิตติ. 2003. การ
เปรียบเทียบปริมาณสาร azadirachtin และการยับยั้งการกินของสารสกัดจากเมล็ดสะเดา
สามชนิดต่อหนอนใยผัก. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 8(2) : 11-17.

สุเทพ สหยา และเดือนจิตต์ สัตยาวิรุทธ์. 2552. การทดสอบประสิทธิภาพสารฆ่าแมลงป้องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น และอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

- สุธิดา เงินหมื่น. 2555. ผัก ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง. สำนักส่งเสริมสินค้าส่งออก, กรมส่งเสริมการค้าส่งออก
- สุภาณี พิมพ์สมาน. 2541. สารฆ่าแมลง. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 ภาควิชากีฏวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แสน ตีควัฒนานนท์. 2532. ชีววิทยาและเขตแพร่กระจายของมวนรำแหในประเทศไทย. มวนรำแหโทรพา *Monanthia globulifera* Walk. (Hemiptera :Tingidae). เกณฑ์เกษตร 17(5):333-344.
- แสน ตีควัฒนานนท์. 2533. ชีววิทยาและพืชอาศัยของผีเสื้อหนอนห่อใบโทรพา *Syngamia abruptalis* Walker. เกณฑ์เกษตร 18(6) :316-324.
- อัจฉรา ดันติโชค. 2544. การควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยใช้เชื้อแบคทีเรียบีที. เอกสารประกอบการอบรม “แมลง-ศัตรูศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด” ครั้งที่ 11. วันที่ 19-30 มีนาคม 2544. กองกัญและสัตววิทยา กรมวิชาการเกษตร. กรุงเทพฯ.
- Ahmad, S. S. and Tan, L. P. 2010. The lace bug *Cochlochilabullita* (Stål) (Heteroptera: Tingidae), a potential pest of *Orthosiphon stamineus* Benthams (Lamiales: Lamiaceae) in Malaysia. A Journal of World Insect Systematics. 9p.
- Beattie, A. 2005. Using petroleum-based spray oils in citrus. NSW Department of Primary Industries. State of New South Wales.
- Chang-Fen, C., Chang, C. Y., Hsu, K. E., Lee, S. C. and Holl, W. 2008. Adsorptive removal of the pesticide methomyl using hypercrosslinked polymers. Journal of Hazardous Materials 155 : 295-304.
- Dhiman, S.C. and Bhardwaj, P. 2010. Global warming in relation to the occurrence of medicinal plant, *Ocimum basilicum* Linn. and its tinged bug *Monanthia globulifera* Walker. Journal of Environment and Bio-Sciences 24(2) : 175-178.
- Ehler, L.E. 2006. Perspective integrated pest management (IPM): definition, historical development and implementation, and the other IPM. Pest Management Science 62 : 787-789.
- Eswarapriya, B., Gopalsamy, B., Kameswari, B., Meera, R. and Devi, P. 2010. Insecticidal Activity of *Bacillus thuringiensis* IBT- 15 Strain against *Plutella xylostella*. International Journal of Pharmtech Research 2(3) : 2048-2053.
- FAO. 1968. Report of the first Session of the FAO Panel of Experts on Integrated Pest Control. FAO Meeting Report No. PL/1967/M/7. FAO, Rome.
- Graden Guide. 2006. Vinegar as an insect garden spray. [Online.]

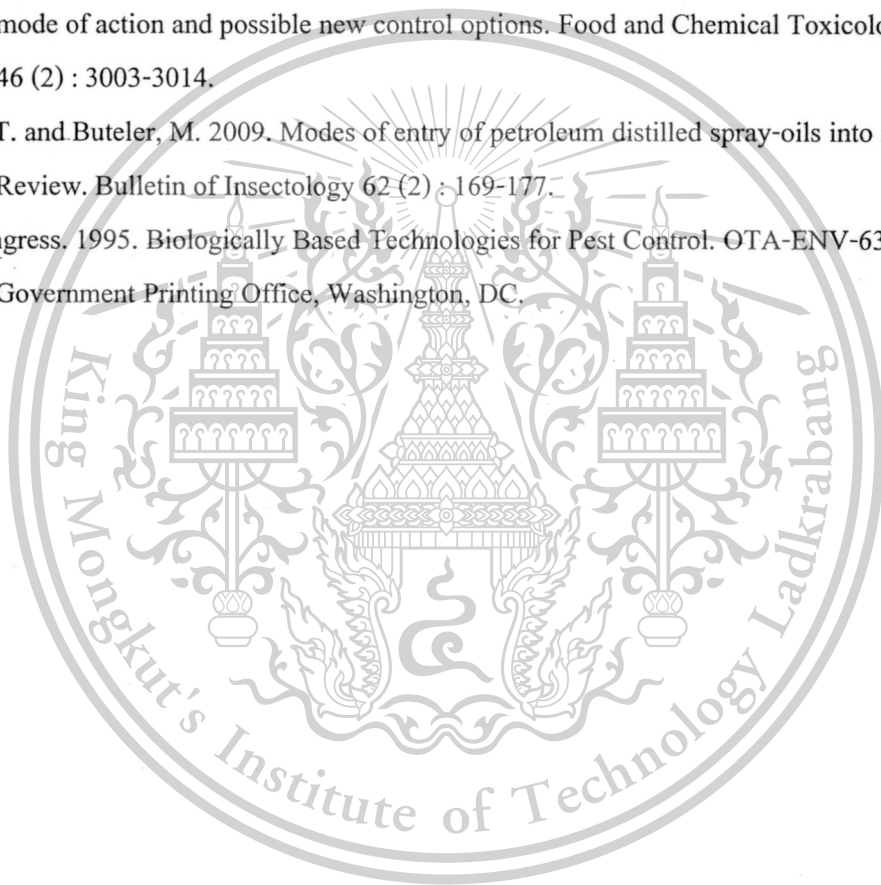
Available: <http://www.gardenguides.com/99364-vinegar-insect-garden-spray.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

- Helmy, E.I., Kwaiz, F. A. and El-Sahn, O. M. N. 2012. The usage of mineral oils to control insects. *Journal of Biological Sciences* 5(3) : 167 -174.
- Lal, C. and Verma, L.R. 2006. Use of certain bioproducts for insects pest control. *Indian Journal of Traditional Knowledge* 5(1):79-82.
- Mu, J., Z-mingY., Wen-qiang, W. and Qing-li, W. 2006. Preliminary study of application effect of bamboo vinegar on vegetable growth. *The China Study Journal* 8(3) : 43-47.
- Najar-Rodrguez, A.J., Lavidis, N.A., Mensah, R.K., Choy, P.T. and Walter, G.H. 2008. The toxicological effects of petroleum spray oils on insects – Evidence for an alternative mode of action and possible new control options. *Food and Chemical Toxicology* 46 (2) : 3003-3014.
- Stadler, T. and Buteler, M. 2009. Modes of entry of petroleum distilled spray-oils into insects: a Review. *Bulletin of Insectology* 62 (2) : 169-177.
- U.S. Congress. 1995. *Biologically Based Technologies for Pest Control*. OTA-ENV-636, U.S. Government Printing Office, Washington, DC.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ นามสกุล นางสาวสุวรินทร์ บำรุงสุข

ที่อยู่ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ประวัติการศึกษา วท.บ.(สัตววิทยา), 2522

M.Agr.(Wildlife Sciences), 1983

Ph.D.(Entomology), 1986

ปัจจุบัน พนักงาน(อาจารย์) คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อ นามสกุล นางสาวสุวิมล เชียงทอง

ที่อยู่ 89 หมู่ 8 ต. ปากช่อง อ. ปากช่อง จ.นครราชสีมา 30130

ประวัติการศึกษา วท.บ.(เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช), 2553

วท.ม.(เกษตรศาสตร์), 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

This material is reserved for educational use only, not allowed for commercial use.

Forbidden to modify the content, and cite the document when use.